

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5388 - 5390

059

S - 83

ՕՐԱՅՈՅՑ

ԺՈՂՈՎՐԴԻԿԱՆ

573-9115

long

2010

520

ՕՐԱՅՈՅՑ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
1873

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԵՍՏՈՒ

ԵՒ ՀԱՅՈՑ

ՌՅԻԲ - 1322

Ի ՊԱՏՐԻԱՐքութեան կ. ՊՈԼԱՅՑ

Տ. ՄԿՐՏՉԻ ԱՐքԵՊԻՍԿՈՊՈՒ

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Ի ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

1873

9461

СУДОСЛОВИЯ

1881

СОЛДАТСКАЯ СЛУЖБА ВЪ КОМІСІІ

80000 Р.

СІДЕЛЬНИКІВ

СІДЕЛЬНИКІВ ПІДІГРІВАЮЧІ СІДЕЛЬНИКІВ

СІДЕЛЬНИКІВ ПІДІГРІВАЮЧІ СІДЕЛЬНИКІВ

СІДЕЛЬНИКІВ ПІДІГРІВАЮЧІ СІДЕЛЬНИКІВ

9. 7627-57

8. 81

Անցեալ տարուան Օրացոյցս
Հայ ժողովուրդը սիրով և ու-
րախութեամբ ընդունեց . շատ
տեղերէ , թէ գրութեամբ և թէ
բանիւ , քաջալերութիւններ ըն-
դունեցինք , որոնք նաեւ հրաւէր
կարդային մեզ սկսած գործեր-
նիս շարունակելու , միանդամայն
խրատէին զմեզ Օրացոյցս էր սո-
վորական դիրքին վերածել որ-
պէս զի կարելի լինի գրապանի մէջ
պահել զայն :

Անսալով բարեկամական յոր-
դորանաց այս տարի ալ Օրա-
ցոյցս , իր սովորական դիրքին
վերածելով , հրատարակեցինք :

Գ . ՊԱՂՏԱՍՍՐԵԱՆ

b	2	ՅՈՒՆՎԱՐ	s	Գ
		թեան Քրիստոսին Ե- րեկային նուկու: Յ. Ճրա- ժակաց Յայորնառընեան:		
		Լու. Անորօնէ աբբայի:		
18	6	†ԾՐ. ՏՕՆ ԾՆՆԴԵԱՆ	19	ՎՇ
		ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍՈՒՆ: Ուրիշ Ե ուն օր անմիջաց: Յ*: ՄԿՐ- ՉՈՒՆԵՒԹԻԱՆ պետան:		
19	7	‡Կիր. Բ. օր ԾՆՆԴ. Ր.	ՎՀ	
		Եան: ՄԵԽԵՂՋ: Յ*. Յաշնահնառ կորագեղին:		
20	8	ՀՀ. Գ. օր ԾՆՆԴԵԱՆ:	ՎՎ	ՎՕ
21	9	ԳՀ. Գ. օր ԾՆՆԴԵԱՆ:	ՎՎ	ՎՇ
		Լու. Աբակոնէ կուսանի:		
22	10	ԴՀ. Ե. օր ԾՆՆԴԵԱՆ:	ՎՎ	ՎՎ
		ՎՀ. Գու. Լուսանի:		
23	11	ԵՀ. Զ. օր ԾՆՆԴԵԱՆ:	ՎՎ	ՎՎ
24	12	Ուր. Է. օր ԾՆՆԴԵԱՆ:	ՎՎ	ՎՎ
25	13	†ԾՐ. Ը. օր ԾՆՆԴԵԱՆ:	ՎՎ	Ա.
		և Տօն Անուանակո- չութեան Տեառն:		
26	14	‡Կիր. Ա. զկնի ԾՆՆԴ:	ՎՎ	ՎՎ

Ե	Հ	ԶԻԼԳԱՏԵ	Տ	Գ
		Լու. Եօթանաներորդ կիրակե:		
27	15	Եշ. Տննդեան Յով. համնու կարապե. տին: Լո. Յովանանոս Ուկեբերանին:	ՂԱ	ԱՐ
28	16	Արքոցն՝ Պետրոսի հայրապետին, Վլա- սայ եպիսկոպոսին և Աքիսողոմայ սարկա- ւագին:	ՂԲ	ԱՐ
29	17	Պահը: Յ*. Անտօնիու. անուազաքանինին: Հը. Աւ- բավի:		ԱՀ
		Յն. Լուսնի:		
30	18	Արքոց ճգնաւորա- ցըն՝ Անտօնի, Տրի- փոնի, Պարատմայ և Պնտիրիոսի: Յ*. Անտ- ոնիս և կիւրոյի հայրա- պետոցն Աղեկանորբիոյ: ՏՃ. Զէհեճճե:		ԱՅ
31	19	Արք. Պահը:	Ղ	ԱՅ

Ե	Հ	ՑՈՒՆՎԱՐ	Տ	Գ
420	Եր.	Սրբոցն՝ Թէոդոսի թագաւորին, և ման- կանցն Եփեսոսի Յ.	Ի	87
		Եւթիւնունք ճշնաւորին Ե. Փետրվար:		
221	Քկիր.	Բ. զկնի Ծննդ: Հարսանիք: Լու. աւեաւ- նընդուածք:	Հ	88
522	Բշ.	Սրբոցն Կիրակոսի և մօրն Յուղիտայի, և սրբոցն՝ Գորտիոսի Պօղիքտոսի և Գրի- գորիոսի:	Օ	89
423	Գշ.	Սրբոցն՝ Վահանայ Գողթնացւոյն, Եւ- գինեայ կուսին և հօ- րըն Գիլիպսլոսի և մօ- րըն Կղօդեայ, և Եր. կուց Եղբարցն Սերգ- եայ և Ապիսոնի և Երկուց ներքինեացն:	Դ	90
524	Ղշ.	Ալանք: Լու. Ահեանայ կուսին: Ար. Բու. Լուսանի:	Վ	91

b	Հ	ԶԻԼՇԻՃԱԿԵ	s	Գ
6	25	Եշ. Սրբոցն՝ Եւգի- նէսի, Մակարիսսի, Վաղերիսսի, Կանդի- տոսի և Ակիւղասայ: Յ*. Գրէժորէ առաջուած- ծաբանին: Լու. Տոբովիաց կուսաքն:	8	91
7	26	Ուր. Պահք:	9	92
8	27	Եր. Սրբոց հայրապե- տուցն՝ Աթանասի և Կիւրղի, և Գրիգորի Աստուածաբանին: Յ* Դարյ նշխարաց Յովհան- նու Ուկելեբանին: Տճ. Գուարդան պայցրամը 4 օր:	1.	92
9	28	Քկիր. Գ. պկնի Ծննդ: Բարեկենդան Առա- ջաւորաց:	11	90
10	29	Բշ. Ա. օր պկց Առաջ: Յ* լուծուածն պահոցայսում Եօննելին:	12	97
11	30	Գշ. Բ. օր պկց Առաջ: Յ*. Հայրապետացն՝ Բար- սեղի, Գրէժորէ և Յով-	13	97

Ե 2

ՓԵՏՐՎԱՐ

Տ 4

Առանձինութեան Առկերտերանին .

Յիշատակ Թեուելոց :

1231 ԴՀ . Գ. օր պիհց Առաջ : 12 98
 Հր. Տարեբարակո առնեց :

~ ~ ~ ~ ~

ՓԵՏՐՎԱՐ 28 ՕՐ

Տ 5. Շաբաթ

13 1ԵՀ . Գ. օր պիհց Առաջ : 10 99
 Հր. Լուսավել :

14 2Ուր. Ե. օր պիհց Առաջ : 17 100
 Եւ յիշատակ Յունաս-
 նու մարդարէին : Յ*.
 Տեսաբանութեան առաջ :

15 3Ծր. Արբոցն՝ Սարգսի 17 101
 զօրավարին և որդւոյ
 նորա Մարտիրոսին և
 չորեքտասաան պինուո-
 րացն :

16 4Քեկ՛ր. Գ. զինի Ծննդ : 18 102
 Հայոց առաջութեան :

b	Հ	Զիւչիձձե	Տ	Գ
17	5	Բը Արբոցն Ատովմանց	19	1.3
		զօրավարաց:		
18	6	Գչ. Արբոց Սուքիասանց	20	1.2
		վկայիցն:		
19	7	Դչ. Պահը:	21	1.0
20	8	Եշ. Արբոցն Ոսկեանց	22	1.7
		քահանացից: Յ. Եշ-		
		իւաց Թէ՛ղորոսաց Քլ-		
		իայից:		
		Վ. Քու. Լուսնի:		
21	9	Աւը. Պահը:	23	1.7
22	10	Եր. Արբոցն Խսահակաց	24	1.8
		պարթեփի հայրապե-		
		տին Հայոց: Յ. Ղարա-		
		լամուաքի ժահանացին:		
23	11	Քելիք. Ե. զկնի Ծննդ:	25	1.9
		Հարսանիք: Լու. Բուն-		
		բորեկենդան:		
24	12	Բչ. Արբոցն Մարկոսի	27	1.1
		եպիսկոպոսին: Պիոնի-		
		քահանապին, Կիւրղի-		
		և Բենիստինի սարկա-		
		ւագացն: Ե սրբոց		

Ե

Հ

ՓԵՏՐՎԱՐ

Տ

Գ

վկայիցն՝ Արդլմսեհի,
Որմզդանայ և Սայե-
նի : Յ* . Նաւակառիք է
յայսամ Եօթնենիք : Լոր . Մա-
տանիչաց առաւելուն :

25 15 Գշ . Արբոց Ղեւոնդ - ՌՎ 111
եանց քահանայիցն :

26 14 ԽԴշ . Պահք . և Տեառ - ՌԱ 112
նընդառաջ :

27 15 ԽԵշ . Արբոց Վարդա - ՌԳ 113
նանց զօրավարացն
Հայոց հազար երե-
սուն և վեց Վկայից :
Յէշառակ մեռելոց :

Ծն . Լուսնի :

28 16 Ռւր . Պահք : Տճ . Մա-
հարրեմ , և Տարեմուտ
129 . Բաւականին : Հք .
Ադաբ :

1 17 Շք . Կոստանդնուպօլ-
սոյ սուրբ Թողովոյն
հարիւր յիսուն հայ-
րավետացն : Ե . Մարտ :

Ե	Հ	ՄՈՒՀԱՐԻՄ	Տ	Գ
218	ՔԿիր. Բունքարեկեն.	դան: Լո Յ:	Հ 117	
	(18 Տարեդարյ Գառնա- կալս-նեան Աղջւառանդրէ Բ. Կայսեր Ռուսիոյ):			
319	Ա. օր մեծ պահոց:		Հ 117	
420	Գ. օր մեծ պահոց:		Օ 118	
521	Դ. օր մեծ պահոց:		Դ 119	
622	Ե. օր մեծ պահոց:		Վ 120	
723	Ուր. Ե. օր մեծ պհց: Լո. Թովայի ադուտինա- ցայն: Հը. Ծոմ Հառն մահուառնն Առջևեսի:		Ա 121	
	Առ. Քռ. Լուսնի:			
824	Շը. Զ. օր մեծ պհց: Արբոյն թէոդորոսի զօրավարին. Լո Յ*. Լ Գէ-ո Քլոյն Յովհաննու- կարաղեանին:		Զ 122	
925	ՔԿիր. Բ. Քառանոր. դաց պահոց: (9 Տարեդարյ Գառնակա-		Վ. 123	

Ա 2

ՄԱՐՏ

Տ Գ

Հասնեան լուսի Ունան ըստ -
Քառորդին Պատերի այսէք) :

- 10 26 Բշ. Ը. օր մեծ պահոց: 11 122
 11 27 Գշ. Թ. օր մեծ պհոց: 12 120
 12 28 Դշ. Ժ. օր մեծ պահոց: 13 127

-•*•*•*

ՄԱՐՏ 31 ՕՐ

Տ Տ. Լ. Մարտ

- 13 1 Եշ. ԺԱ. օր մեծ պհոց: 12 127
 Հշ. Փառքէս. Տօն յէշտ-
 առակի Եաներայ, որ է
 Շետէր պայզրանց:
- 14 2 Աւր. ԺԲ. օր մեծ պհոց: 10 128
- (55. Տարեպատճէ Յանձն-
 դուան Վայրի վայրի իմաս-
 տանը թագավորութիւն ի-
 շուալից) :

Լր. Լուսանիք:

- 15 3 Եր. ԺԳ. օր մեծ պհոց: 17 129

Ե	Հ	ՄԱԻՆԱՐԵՒՄ	Տ
		Սրբոցն՝ Կիւրղի Ե- րուսաղէմայ հայրա- պետին և միւս կիւրղի եպիսկոպոսին և մօր նորա Աննայի:	
16	4	Քիիր. Գ. Քառասնոր- դաց պահոց:	17 13.
17	5	ԲԵ. ԺԵ. օր մեծ պհց :	18 131
		(24. Տարեդարձ Գ. ահա- կալանընան Կիյօմ Գ. թուաբաւորնե Հօլոնօրացին)	
18	6	ԳԵ. ԺԶ. օր մեծ պհց :	19 132
19	7	ԴԵ. ԺԷ. օր մեծ պհց :	20 133
		ԼՄ. Ցովանեայ :	
20	8	ԵՎ. ԺԸ. օր մեծ պհց :	21 132
21	9	ՌԱ. ԺԹ. օր մեծ պհց :	22 130
		Յ. Քառասնորան մանեկանց: ԼՄ. ԲԵՆԵԴԻԿից առաք աբ- բայի: Գրաքնան առ մուազ Լ Հաւաքարական, Լու լինի օրիւ- Լ ժեշլը հասան առ օրեւն :	
		(76. Տարեդարձ Ճնշն-	

ԳԱՐՈՒՆ

Վահագին

Ե

Հ

ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ

Տ

Գ

դեան կիյօթ Ա. Կոյսեր
Գերմանիոյ):

Վ. Ք. Լ. Ա. Խ. :

22 10 Յ. Ի. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼԱՀՈԾ: ՀՀ 137

Սրբոյն Յովհաննու Ե-
րուսաղեմայ հայրա-
պետին, Յովհաննու
Օձնեցւոյն, Յովհան-
նու Արտանեցւոյն և
Գրիգորի Տաթեւա-
ցւոյ վարդապետաց
Հայոց:

23 11 ՀԿԻՐ. Դ. Քառասնօր- ՀՀ 137
դաց ԱԼԱՀՈԾ: Տնտեսին:

24 12 Բ. Ի. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼԻԾ: ՀԸ 138

25 13 Գ. Ի. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼԻԾ: ՀՇ 139
Լ. Ա. Ա. Ե. Պ. Պ. Թ. Թ. Թ. :

26 14 Դ. Ի. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼԻԾ: ՀՎ 12.
Սիջին:

27 15 Ե. Ի. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼԻԾ: ՀՎ 121
Հ. Ա. Պ. Պ. :

28 16 Ու. Ի. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼԻԾ: ՀՎ 122
Ծ. Ա. Լ. Ա. Խ. :

b	Հ	ՄԱՐՏ	s	Գ.
29	17	Եր. իԵ. օր մեծ պհց :	Վ	125
		Սրբոյ քռասնից ման-		
		կանցն, որ 'ի Անբաս-		
		տիա կատարեցան :		
		ՏՅ. Աւթեր. Հը. Նիստն:		
30	18	Քկիր. Ե. Քառասնոր-	Ռ	122
		դաց պահոց : Պարո-		
		առընե:		
31	19	Բշ. իԹ. օր մեծ պհց :	Ը	120
120	Գշ.	Լ. օր մեծ պահոց:	Հ	127
		Ե. Առել:		
221	Դշ. ԼԱ. օր մեծ պհց :	Օ	128	
322	Եշ. ԼԻ. օր մեծ պհց :	Դ	121	
423	Աւր. ԼԳ. օր մեծ պհց :	Վ	129	
524	Եր. ԼՂ. օր մեծ պհց :	Ա	10.	
		Սրբոյ հօրն մերոյ Գո-		
		րիդորի Լուսաւորչին		
		մուտն 'ի վիրապն: Լո-		
		վէլէնցիսուէ ֆերերեան :		
		Աւ. Քւ. Լուսնի:		
625	Քկիր. Զ. Քառասնոր.	Զ	101	
		դաց պհց: Գոլոսուն:		

Ե	Հ	Ակներ	Տ
7	2	Յ* Ա-ԵՊ-Ա-Յ : Լ-Ր *	8
		Յաղիալարդ :	
7	26	ԲՀ Լ. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼՆԳ :	11 105
		(41. Տարեդարյան Գաղտնա- կալութեան Փետրօն Բ . Կայսեր Պատովիլու) :	
8	27	ԲՀ Լ. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼՆԳ :	11 105
		(55. Տարեդարյան Ծիլ- դական Թիրիացիան Թա- գաւառըն Տաճախ մաքայլ) :	
9	28	ԴՀ Լ. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼՆԳ :	12 102
10	29	ԵՀ Լ. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼՆԳ :	12 100
11	30	Ա-Ը Լ. ՕՐ ՄԵԾ ԱԼՆԳ :	12 107
12	31	ԵԲ Յիշատակ յարու . Ժեանն Ղազարու : Հը Պիտուհի որ ե իւստուց- ուածող ալայրամբ՝ ուղիւ օր :	12 107
		Լը ուժու Լուսանի :	

Ե | Հ

ԱՊՐԻԼ 30 ՕՐ

Տ | Գ

ՏՅ. ՆԵՐԱՆ

13	1 ✕Կիր. Ծաղկազարդ :	17	108
	Լս Յ: Լու * . Զատիկ:		
14	2 Աւագ Երկուշաբթի :	18	109
15	3 Աւագ Երեքշաբթի. Յե-	18	17.
	շառակի պառն իստառնաց:		
16	4 Աւագ չորեքշաբթի :	19	171
17	5 ✕Աւագ հինգշաբթի . Շօն. Ամենասուրբ Հա-	2.	175
	ղբրդութեան և յիշա-		
	տակ Ոտնալուային :		
18	6 Աւագ ուրբաթ. Յիշա-	21	173
	տակ չարչարանաց :		
	խաչելուեն. և թաղ-		
	ման տեառն մերոյ		
	Յիսուսի Փրիստոսի :		
19	7 ✕Աւագ շաբաթ : Ճը-	22	172
	րագալոյց Զատկի և		
	Աւետումն սուրբ Աս-		
	տուածածնին :		
20	8 ✕Կիր. ԶԱՏԻԿ : Լս Յ: Բա-	23	170
	Ռատիկ + Հայոց Քնուլ-		

ԱՀԱՅԲՈՐՅԱՆԻ. ԷԿԻ Յ.
ԺԻՆ. Ե ԵՆԴԻ ԿԻՄՈՒՆԻ:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

21	9	ՔԵՐԸ Բ. օր Զատկի :	ՀՀ	177
		ՅԵՂԱՊՈՒԿԻ ԱՆԱՑԵԼՄ :		
22	10	ՔԳԸ Գ. օր Զատկի:	ՀՕ	178
23	11	ԴԵ Դ. օր Զատկի: ԼՐ.	ՀԴ	178
		ԱՆ-ՐԵ ԳԵ-ՐԵ :		
24	12	ԵԸ Ե. օր Զատկի :	ՀՎ	179
25	13	Աւր. Զ. օր Զատկի: Յ*	ՀՂ	179
		ԴՇ ՚ ՊԱԼԵՒԼԵ :	Լ. Դ.	
		ՄԱՐԻՍԻ Ա-Ե-ՊԱՐԱՆ-ՀԻՆ :		
26	14	ԵՐ. Ե. օր Զատկի: ՅՒ.	ՀԳ	171
		ՀԱՄԱԿ ԳՄԱՍԱՏՄԱՆՆ		
		ՅՈՎՀԱՆՆՈւ ՄԿՐԹՅԻՆ :		
27	15	ՔԿԻՐ. ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԵ: Ի.	172	
		Լ. օր Զատկի:		
		ԾԱ-Ն-Դ Լ-Ա-Ն-Ի :		
28	16	ԲԸ. Թ. օր ՅԻՆԱՆց: ՏՖ.	Հ	173
		ԲԵ-ԴԻ-Լ Է-Հ-Մ-Ը ՀՐ. Ե-Ա-Խ-		
29	17	ԳԸ. Ժ. օր ՅԻՆ:	Հ	172
		(55. ՏԱՐԵ-ՊԱՐԵ ԾԿ-Ը -		

b	2	ԱՊՐԻԼ	S	Խ
		Դաշտան Աղեժառանդր Բ . կայսեր Ռուսիայու:		
50	18	Դշ . ԺԱ . օր Յինանց :	3	170
1	19	Եշ . ԺԲ . օր Յինանց Ե . Մայիս . Լու . Տօն ... առաջելոյն Փէլքաղուանք Լ Յակացինայ:	2	171
220	Ար . ԺԳ . օր Յինանց :	c	177	
321	Եր . ԺԳ . օր Յինանց :	7	178	
		Լու . Գլաւու Խառ:		
		(46 . Տարեդարձ Ծնն- դան Եառև ԺԵ . Թա- գառարքն Եառեպէ ԼՆը- զեկոյ).		
422	ՀԿԻՐ . Աշխարհամտո- րան Կ/Ա. Րակէ : Կանաչ կը արակէ :	V	179	
523	Բշ . ԺԶ . օր Յինանց: Յ*. Առաջն Գեորգ: Տճ . Խըր- բէլէլ:	A	1	
		Ար . Գա . Լուսնէ:		
624	Գշ . ԺԼ . օր Յինանց :	9	1	

b	Հ	ԲԵԳԻՆ ԵՎԱԼԵԼ	S	Խ
725	ԴՀ.	ՕՐ ՅԻՒՆ :	Յ.	Է
		Մարդուն առաջ առաջ առաջ առաջ առաջ :		
		Հը . Սամ զատեն մասն օտարանոն :		
		Հեղեցաց և բերութիւնութեան :		
		Տառը առաջ ին :		
826	ԵՀ.	ՃԹ. ՕՐ ՅԻՒՆԱՆՑ :	Ա	Հ
927	Ա-Ր.	Ի. ՕՐ ՅԻՒՆԱՆՑ : ՏԾ :	Ա	Ը
		Ակ վլաւութ :		
1028	ՇՐ.	ԻԱ. ՕՐ ՅԻՒՆԱՆՑ :	Ա	Դ
1129	ԽԿԻՐ.	Դ. կիւրակէ .	Ա	Վ
		Կարօնէր կիւրակէ : Հը .		
		Երերորդ խառնար օստանութ :		
1230	ԲՀ.	ԻԳ. ՕՐ ՅԻՒՆԱՆՑ :	Ա	Ա
		Լուսանէ :		

ՄԱՅԻՍ 31 ՕՐ

S⁵. L₁₂. U₁₂, J₁₂

13 192. ի՞ր . op Յինանց : 17 օ
 14 292. ի՞ր . op Յինանց : 18 1.
 3*. կիւռասայնուն օպէն կասագուն .

Ե	Հ	ՄԱՅԻՍ	Տ	Խ
		Ն Գիւռ Նշեաբացն սըր-		
		բոյն Անահատէ հայրա-		
		պետին :		
15	3	Եշ. ԻԶ. օր Յինանց :	18	11
16	4	Ուր. Իի. օր Յինանց :	19	12
17	5	Շր. Իլ. օր Յինանց :	20	13
18	6	Քկիր. Ե. կիւրակէ. Տ1 Տօն երեւման խա- չին :	21	12
19	7	Բշ. Լ. օր Յինանց :	22	10
		Վշ. Քւ. Լուսնի.		
20	8	Գշ. ԼԱ. օր Յինանց, Յ. Տ3 Յովանոնա Աւետարան- չին :	23	17
21	9	Դշ. ԼԲ. օր Յինտնց :	22	17
22	10	Եշ. ԼԴ. օր Յինանց : Տ0 Լու. Համբարյուսն .Ք. Բ- ընսպասէ :	20	18
23	11	Ուր. ԼԴ. օր Յինանց :	27	19
24	12	Շր. ԼԵ. օր Յինանց : Տ7 (54. Տարեդարշ Ծննդ- եան Վէտիւստիայ թա- գաւնայ Անդրիոյ :)	28	20

Ե	Հ	ԸԵՊԻԼ ԱԽԾԲ	Տ	Խ
25	13	ՔԿԻՐ. ՎԵցերորդ կիւ. բակէ:	ՀԱ	Հ1
26	14	ԲՀ. ԼԷ. օր Յինանց: Ծն. Լուսնի.	Հ9	Հ2
27	15	ԳՀ. ԼԸ. օր Յինանց: ՏՏ. Ծեղէ-Լուսը: Հը Սիջնի:	Վ	Հ3
28	16	ԴՀ. ԼԹ. օր Յինանց:	Շ	Հ2
29	17	ՔԵՀ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ: Լո Յ: Խ: օր Յինանց: Վէճակ:	Շ	Հ0
30	18	ՌւՐ. ԽԱ. օր Յինանց: Պահը:	Հ	Հ7
31	19	ՇԲ. ԽԲ. օր Յինանց:	Օ	Հ7
	120	ՔԿԻՐ. Եօթներրորդ կիւրակէ. Երկրորդ Ծաղկաղարդ: Լո*. Հոդեժալուսառ: Կիւլուս- նանմասը. Ե. Յուսնիս: Հը. Սազգօն կիւլ պայրանը:	Ղ	Հ8
221	ԲՀ. ԽՊ. օր Յինանց: Յ*.	Կատառանդիանոսի Լ Տօրն Հեղինեայ:	Վ	Հ9

b	Հ	ՄԱՅԻՍ	s	Խ
522	ՊՀ.	ԽԵ. օր Յինանց:	Ա	3.
		Առ. Քռ. Լուսնի.		
423	ՊՀ.	ԽԶ. օր Յինանց:	Զ	31
		Պահը:		
524	ԵՀ. ԽԵ. օր Յինանց:	ԵՐԻ-		32
		ՆԱՅԻՆ զինակ. ԵՐԻ շատակ		
		զինակաւ բնօքրութեան		
		Առօքանիայ Առածելոյն:		

(15. Տարեդարձ Աղմա-
քն առաջնահամար առանձին
Հայոց:

b	Հ	ԲԵԳԻԼ ԱԽԾՅ	S	Խ
625	Ուր.	Խօթ. օր Յինանց:	11	33
		Պահը:		
		(10. Տարեդարձ Գաղտնա. Գեւորգ Թագավորացին Հելլենուցանց:)		
726	Շր.	Խօթ. օր Յինանց:	12	32
827	Քեկիրակի	ՀԱԴԵԳԱ-	13	30
		ԼՈՒՍՏ: Պէնոքէկաստուն: Բարեկենուան Եղիս- կան սլահոց: Լոռ. Տօն Ամենառարի Երոբդու- թւան:		
928	Բշ.	օր Հոդ: Պահը:	12	37
1029	Գշ.	Գ. օր Հոդ: Պահը:	10	37
1130	Դշ.	Դ.. օր Հոդ: Պահը:	17	38
		Լոռ. Բառանի առնեց առ առ առնեց- լոյն:		
		Լոռ. Լուսնի.		
1231	Եշ.	Ե. օր Հոդ: Պահը:	17	39
		Լոռ. Տօն Խորենի դուռ առարկ Հաղորդութեան. Կիւլ Բանայըբը:		

Ե Հ

Տ Խ

ՅՈՒՆԻՍ 30 ՕՐ

ՏՀ. ՀԱՂՔԻՐԱՆ:

13	1Ար. Զ. օր Հոդ: Պահը:	18	Հ.
	Լու. Անօրօնի աղացածացաց - առջև:		
14	2Եր. Է. օր Հոդ:	19	Հ.
15	3ՀԿիր. Ա. կիւրակէ Յա - րութեան, և յիշա - տակ Եղիայ մարդա - րէին: Ա. զին պահէ: Հարսանիք: Յ. Բարեկեն - դան Ա. առաջելոց:	20	Հ.
16	4ԲՀ. Արբոց կուսանացն Ռ 1 Հոփիսիմեանց: Յ. Պահն+ Ա. առաջելոց 25 օր:	21	Հ.
17	5ԳՀ. Արբոց կուսանացն Ռ 1 Գայիանեանց: ՎՀ. Քա. Լուսնի.	22	Հ.
18	6ԴՀ. Պահը:	23	Հ.
19	7ԵՀ. Արբոցն Յովհան - նու կարապետին և	24	Հ.

b	Հ	ԸԵՊԻԼ. ԱԽԾԲ	s	Խ
		Աթանագինեայ ե-		
		պիսկոպոսին:		
20	8	Ուր. Պահը:	20	ՀՎ
		(35. Տարեդարյա Գառն.		
		Վելլուսիայ Թագուան.		
		-ոյն Անդղեոյ:)		
21	9	Շըրոյ հօրն մերոյ բ	27	ՀԱ
		Գրիգորի Լուսաւոր-		
		շին ելն 'ի վիրապէն:		
22	10	Քեր. Բ. Տօն կաթու. բ	27	ՀԶ
		Պիկէ եկեղեցւոյ սըր-		
		բոյ էջմիածնի: Հար-		
		ասնիւ: Աճաւնաճուոց		
		Ցեղեն ականի կարճա-		
		նալ և գլուխն երկարէլ		
23	11	Բշ. Արբոց Մանկանցն բ	28	Օ.
		Բեթլեհեմի. և Ակա-		
		կիոսի վկային. Մով-		
		կիմայ քահանային և		
		Կողրատիոսի զինւո-		
		րին:		
24	12	Գշ. Արբոց կուսանացն բ	29	Օ. 1
		Նունեայ և Մանեայ:		

U U U R

三才圖會

Ե Հ | ՀԵՂՈԶԻ ԵՎՎԵԼ | Տ | թ

Լուսական Առշաման.
Կու Միլունի:

25 13 Եշ. Պահը:

մ. օբ

(12. Տարեդարձ Պահան.
Սուլվան ԱՊՏ-ԻՒԼ-
ԱԶԻԶ Կայսեր Թուր-
քիայի:)

Ծնունդ Լուսնի:

26 14 Եշ. Արբոց՝ իշխանացն

Սահակայ և Յովսեն.
Վայ և Արբոց վկայի-
ցըն՝ Արրգսի և Բա-
գռսի: Տէ. Հեմաղէլեզ-
մբ Հը. Թամաւզ:

օբ

27 15 Ռւր. պահը:

բ օբ

Ե	Հ	ՅՈՒՆԻՍ	Տ	Խ
28	16	Եր. Արքոյ մեծին Ներ սիսի հայրապետին մերոյ և խալթայ ե- պիսկոպոսին:	Հ	00
		(ՅԵ. Տարեդարձ Թագա- գուն-նեան Վէլ+նօրեայ Թագագունացն Անդղէ ոյ		
29	17	Քիր. Բարեկենդան Լուսաւորչի պահոց: Լո. Առագելոցն՝ Պիտ- ըսոյն և Պօղոսի:	Հ	07
30	18	Պահք: Արքոցն՝ Ե- պիսիանու կիպրաց- ւոյն, Բարելայ հայ- րապետին և Երից ա- շակերտացնորին: Լո. Տօն սրբին Յիսուսի:	Օ	07
1	19	Պահք: Կոստանդի- անոսի թագաւորին. և մօր նորա Հեղին- եայ: Ե. Յուլիա:	Դ	08
2	20	Պահք: Լո. Այսե- լո-նեան սուրբ Աստ- ուածածովնեան:	Վ	09

Ե	Հ	ՃԵՄԱՉԻԼ ԵՎՎԵԼ	Տ	Խ
321	Եշ.	Պահը: Սրբոցն Թէոդիտոնի գաղա- տացւոյն. և Թալիլ- եայ բժշկին: և Եօթն կուսանացն՝ ոռքյԱն- կիւրիա կատարեցան:	Ա	7.
		Աւո. Քու. Լուսնի.		
422	Ուր.	Պահը:	Գ	71
		(97. Տարեդարյ անկա- խութեան Ախացեալ նա- հանչացն:)		
523	ՔՇԵՐ.	Գիւտ նշխարաց	Վ.	72
		Սրբոյն Գրիգորի Լու. սաւորչին մերոյ:		
624	ՔԿՒՐ.	Դ: հարսանիւ: Յ*.	Վ	73
		Ծնուանդ Յովհաննու կա- րապետին:		
725	Բշ.	Սրբոց վկայիցն՝	Վ	72
		Անտոնինոսի, Թէո- փիլոսի, Անիքտոսի և Փոտինոսի:		
826	Գշ.	Սրբոցն Դանիէլ	Վ	70

մարդարի ին և երից
մտնկանցն՝ Սեղըա-
քայ. Միասքայ և Ա-
բեղնակովին

(14. Տարեպար) Գահա-
կալութեան Շահաւ ԺԵ
Շահաւառին Շահեցէ և
Նորթէնեց):

9 27 Դշ. Պահք: 12 77

10 28 Եշ. Արբոց Թարգման.
շացն Հայոց Սահակայ
և Մեսրոպայ:

Լը. Լուսնի:

11 29 Աւր. Պահք: Յ*. Արա-
մելոցն Օվեռուսէ և Պօ-
ղոսի:

12 50 Եր. Արբոցն Տրդատայ 17 79
թաւորին Հայոյ և Աշ-
խեն տիկնոջն և Խոս-
րովիդիատոյն: Յ*. Եր-
իսորասան Առաքելոց:

Ե

Հ

Տ

Խ

ՅՈՒԼԻՍ ՅԱ ՕՐ

ՏՀ. ԹԱԴԱՎՈՒ

13	1 ՔԱՆԻՐ. Ե. Գիւտ տիփոյ
Առար Աստուածած.
Նին : Հարուստներ : Հը .
Ծած զամա առամանն Ե-
րաստակւով :	1/1	V.
14	2 ԲՀ. Արքոյն Կալիստ-
րատոսի և քառասուն
և ինն վկայիցն , և
Ղունկիանոսի քահա-
նային : Յ". Գիւտ առջոյ
առար Ապատառ ծագ ծանին :	1/2	V1
15	3 ԳՀ. Առոյն Զաքարիայ բ
մարդարէին:	1/3	V2
16	4 ԴՀ. Պահք: Լո. Տէն հան . բ
դերձնեց առար Ապատառ
ծագնին :	1/4	V3
17	5 ԵՀ. Արքոյն Եղիսէի բ
մարդարէին :

ՎՀ. Քո . Լուսնի : | 1/5 | V2 |

b	Հ	ՅՈՒԼԻՍ	S	Խ
18	6	Աւր. Պահա:	բա	Վօ
		(32. Տարեդարյ թագա- դրունեան Բեդրօ Բ. կայսեր Պըտղէլիոյ):		
19	7	Նք. Արքոց Երկոտա. սան առաքելոցն Քը- րիստոսի, և սրբոյն Պօղոսի Երեքտասա- ներորդ առաքելոյն: Յ. Արքունական կերա- կեայ:	բ2	Վ7
20	8	Քիր. Զ. Բարեկենդան Վարդավառի պեց: Լո. Արքունական կո- մին:	բ0	ՎՎ
21	9	Բշ. Ա. օր պեց. Վար:	բ7	Վ8
22	10	Գշ. Բ. օր պեց. Վար: Լո. Արքեամուս մադին- ունացացնու:	բ7	Վ9
23	11	Դշ. Գ. օր պեց. Վար:	բ8	Ա.
24	12	Եշ. Դ. օր պեց. Վար: Յ. Ե-դիմեայ կուսին: Ընածուուր Լուսանին:	բ9	Ա1

Ե	Հ	ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽԾՅ	Տ	Կ
25	13	Ուր. Ե. օր պհց. Վար:	Վ	ԱՌ
		Լ. Յակովի Յանձնագիր Առաջելու մասին:		
		Ըստ Տէմազի Առաջելու մասին:		
		Հր. Առ:		
26	14	Յր. Յիշատակ Յապանակին հնոյ, և տօն նորոյս սուրբ Եկեղեցւոյ: Նուակի առիք: Լ.	Ր	ԱՄ
		Անոնցի մօքն սուրբ Առաջելու մասաւունը:		
27	15	Քկիր. ՎԱՐԴԱՎԱՐ:	Ր	ԱՀ
28	16	ՔԲՀ. Բ. օր Վար: Յիշատակ մեաելոց:	Հ	ԱՕ
29	17	ԳՀ. Գ. օր Վար: Յ* Մարիանելոյ, կուսախին: Լ.	Օ	ԱԴ
		Մարինոյի ժեւան Պապաւուն:		
30	18	ԴՀ. Պահք:	Դ	ԱՎ
31	19	ԵՀ. Սրբոյն Եսայեաց մարդարէին:	Վ	ԱԱ
1	20	Ուր. Պահք: Յ*. Եղեաց մարդարէին: Ե. Օքուսաւուն:	Ա	ԱՊ
		ՎՀ. Քա. Լուսանի:		

Ե	Հ	ՑՈՒԼԻՍ	Տ	Խ
221	Յ.	Արբացն Թալէսոսի առաքելոյն մերոյ . և Սանդխատոյ կուսին :	9	9.
322	ՔԿԻՐ . Բ	Վկնի Վար : Հարսանիչ : Հը Ռոմ վասն գերսանեան և տակը մանն Երաւառութօր :	11	91
423	ԲՀ.	Արբոցն Ախալքիա- նոսի եպիսկոպոսին . և քառասուն և հինգ վկայիցն , և սրբոց կուսանացն՝ Յուստի- անեայ . Եւփիմեայ և Քրիստինեայ :	11	95
524	ԳՀ.	Արբոցն՝ Աթանա- զինեայ եպիսկոպո- սին , և տասն աշա- կերտացն , և հինգ վկայից :	12	93
625	ԴՀ.	Պահար: Յ* Անապի մօր սուրբ Աստուածած- նի: Լու Վարդաքառու :	12	92
726	ԵՀ.	Արբոց նախահար- ցըն՝ Աղամայ Արելի	12	90

Սեթայ, Ենովսայ, Ե-
նովրայ, Նոյի, Մել-
քիսեղեկի, Աբրահա-
մաւ, Խանակայ, Յա-
կովրայ, Յովսեփայ
Մովսիսի, Ահարոնի,
Եղիազարու, Յեսուսայ
Սամուէլի, Սամիխառ-
նի, Յեփթայեայ, Բա-
րակայ, Դէղէսնի, և
այլց սրբոց նախա-
հարց: Յ Արքոյն Պա-
քասիթաւայ:

827 Աւը Պահը: Յ* Պահա
տաւոնի բժշկին:

Լըուանի Լուանի:

928 Ար, Արբոց որդւոց և
թոռանց սրբոյ հօրն
մերոյ Գրիգորի լու-
սաւորչին, Արիստա-
կիսի, Արթանիսի,
Յուսկանն, Գրիգո-
րիսի և Գանիէլի:

b	Հ	ՕԳՈՍՏՈՒ	S	Խ
18	7	ԴՀ. Բ. օր պահոց Աստ:	բ7	Վ.Վ
20	8	ԴՀ. Գ. օր պահոց Աստ:	բ7	Վ.Ա
21	9	ԵՀ. Դ. օր պահոց Աստ:	բ8	Վ.Զ
22	10	ՈՒՐ. Ե. օր պահոց Աստ:	բ9	Վ.Վ
23	11	ՅՐ. Տօն Շողակաթիւն. ԱԱ սրբոյ Էջմիածնի:		

Ծնանութեանիք:

24	12	ԽԿ/Մակի. ՎԵՐԱՓՈ- ԽՈՒՄՆ Ա. Ա.ՈՏՈՒԵ- ՇՈՒՄՆի: Լոյ. Բարձրա- դիմութեան առաջակելուցն: ՏՀ. Բեճուշ և Տաշտութեան Հը. Խլութ:		Վ.Վ.Վ
25	15	ԲՀ. Բ. օր ՎԵՐԱՓՈՒ: Յէշապոտի ԱԵՐԵԼՈՒ:	բ	Վ.Վ.

(28. Տարբերակ Ծննդա-
դիմուն Լուսի ՈՒժի Յա-
ժաւագին Պատեհերայի):

26	14	ԴՀ. Գ. օր ՎԵՐԱՓՈՒ: 27 15 ԴՀ. Դ. օր ՎԵՐԱ Պահո- ջացոց Նախառարդ և պարզմութեան ՈՒՅԻԳ. Առաջ-	բ	Վ.Վ.Վ
			2	Վ.Վ.Վ

b	z	բէչէՊ	s	կ
		իւնին :	Յ.	Վէրադիւ-
		իունին Յ.	Յ.	Ա.
		Ճաշնին :		
28	16	Եշ. Ե. օր Վերա:	Լ.	117
		Սրբայի Օդապատճեամբ Ե-		
		ալիսկառաջամբնեամբնեամբնեամբ:		
29	17	Ար. Զ. օր Վեր:	Պհք:	7 117
		Լ.	Գ. Ա. Յ. Յ. Յ. Յ.	
		համարական Ալեքսանդրական:		
30	18	Ար. Ե. օր Վերավոխ:		Վ 118
31	19	Խելլ. Ը. օր Վերտիփ:		Ա 119
1	20	Բշ. Թ. օր Վերափի: Ե.		Զ 119.
		Սեպտեմբեր:		
2	21	Պշ. Օրբոյն Յավակիմայ:	Վ.	121
		և Աննայի ծնողաց		
		Ս. Աստուածածնին		
		և կանանցն իւղա-		
		րերից:		
3	22	Դշ. Պաւհք:		Ա 122
4	23	Եշ. Արբոյն Երեմիայ	Վ	123
		մարդարէին: Յ. Թ. օր		
		Վերափոխման:		
5	24	Ար. Պաւհք:		Ա 122
6	25	Եր. Արբոյ առաջելոցն	Վ	120

Ե | Հ | ՕԴՈՍՈՍ | Տ | Խ

Թովիմայի : Յակովբայ
և Շմաւոնի:

726 Քեր. Գ. զկնի Վեր : Ա 177
Գիւտ գօտւոյ Ա. Ա. -
տուածածնին : Հքսնի :

Լրտամն Լուսնի :

(17. Տաբեղաբէ Յառա -
դրութեան Աղջուանդր
Բ. կայսեր Ռուսակոյ) :

827 Բ. Արբոյն Սուեփան . Վ 17 177
նոսի Ռւլնեցւոյն , և
սրբոց վկայիցն՝ Գո -
հաբինեայ Ծամիդո -
սի : Տուքիկոսի և Ռա -
տիկոսի : Լու . Ծնուռնդ
առաբէ Ա. աօրան օսմանի :

928 Գ. Արբոց մարգարէ . Վ 17 178
իցն՝ Եղեկիէլի , Եղրի
և Զաքարիայ հօրն
Յովհաննու Մկրտչին :

1029 Գ. Պահք . Յ . Գլխա -
պուռմն Յովհաննու Կա -

b | 2

S | lu

1130 Եւ Արքոցն Յովհաննու
կարասլետին՝ և Յո-
րայ արդարոյն :

1234 Աւազ. Պահպատ : Յ*. Գովազդ Հ. 131

ԱԵՊՏԵՄԲԵՐ ՅՈՒԹ

S. H. L.

15. ԱՅս Նիկիոյ սուրբ ժո-
ղովոյն, երեք հարիւր
ութ և տասն հայրա-
պետաց : Յ*. Աէմէօնի
սիւնահեցուց, և էիւնը -
շահան առաջնամուռոյ նորոց :

በፌዴራል የፌዴራል አስተዳደር ማመልከት

Ե	Հ	ԱԿՏՈՒՄԾԻՐ	Տ	Խ
14	2	ՀԿԴ. Ի. զկար Վ. երա Հայաստանի Լու* Խաչ վերաց:	22	137
15	3	ԲՀ. Սրբոցն՝ Անդրէի ըս պօրավարին և բա- նակի նորին . և ուշ- րոցն Կալինիկոսի և Պոմետեայ վկայից:	23	132
16	4	ԳՀ. Սրբոցն՝ Անդրիա- նոսի և Էնոջ նորա Ա- նատօլայ. Յէռգորոսի և Ելեւթիւրոսի վկա- յից :	24	130
17	5	ԴՀ. Պահք:	24	137
18	6	ՀՀ. Սրբոցն՝ Աբրահա- մու և Խորենայ , և անարծամթ բժշկացն կրղմոցի և Գամբանո- սի, և Առառածառորոյ վկային : Յ*. Միւայէլէ հրեշտակառաջերին ի գիւ- ղօքեա վասն արդուօքէից:	27	137
19	7	Ուր. Պահք: Տճ. Մէքան կէ ճետք:	27	138

b	z	ՀՈԳԱԿ,	s	Խ
20	8	ՔՅՐ. ԾԱՌԵՆԴ ՍՈւՐԲ ԱՍՏՎածածնին ՚ի յԱննայէ: Լո Յ*:	11	139
21	9	ՔԿԻՐ. Ե. ՊԼԻՆԻ ՎԵՐԱ: Բարեկենդան սուրբ Խաչի պահոց : Լոր. Ա առ լեռնակ առ առ օքան ը առ առ զննու:	12	12
22	10	ԲՀ. ՈՐ ԱԼՄԱՀՈց Խաչ: 3 ՀԵ. ԹՎԵՔ Լ օրոսք մատոց 5634 Շառաւկանուն նոցա: Ո գումանոց Լ ռասանիք:	121	121
23	11	ԳՀ. Ը. ՕՐ ԱԼՄԱՀՈՑ Խաչ: Ո շառաւկանոց Լ հասաւ- րակած . Լ լոնի օքիւ Լ ժիշտը հասաւ օսօս թ : Տհ. Շառաւկան Լ կիւղ այլուր :	1	122
24	12	ԴՀ. Գ. ՕՐ ԱԼՄԱՀՈՑ Խաչ: <td>123</td> <td>123</td>	123	123
25	13	ԵՀ. Դ. ՕՐ ԱԼՄԱՀՈՑ Խաչ: <td>3</td> <td>122</td>	3	122
26	14	ՈՒՐ. Ե. ՕՐ ԱԼՄԱՀՈՑ Խաչ: <td>2</td> <td>120</td>	2	120
		Յ* . Խառնիշը առ առնիւ և նոցա այսաք :		
27	15	ՇՈՆ ԷԿԵՂԵՑԵՐ :	0	127

Ա. Շ Ո Ւ Ն

Վ. ՊԵՂԵՐԱԿԱ

Ե	Հ	ՇՈՊՈՒ	Տ	Խ
		Նուռակապին Ս. Խաչին:		
28	16	Քկիր. ԽԱԶՎԵԲԱՑ:	7	127
29	17	ՔԲՀ. ՏօՆ Խաչի: Յեշա- պակ մշտելց: Լու. Մէ- տայելլի հըւշունկապեղին:	7	128
		Առ. Ք. Լուսնի:		
30	18	ԳՀ. ՏօՆ Եկեղեցւոյ: Լու. Արքոյն Գրիտուն Լուսո- պարզին Թբոյ ՚ի Նետո- լին, և Հերսոնիմոսի Քար- ուտաղետին:	8	129
1	19	ԴՀ. Պահք: ՏօՆ Եկե: 9 10.		
		Ե. Հոկուճբեր: Հը. Քէ- ժութ, գուն դաստիանեն:		
220	ԵՀ.	ՏօՆ Եկեղեցւոյ: Յ*. 10 101		
		Եւսոյանիոսի մարդուն- ովին: Լու. Պահապահն հետ- պակաց:		
321	Ուր.	Պահք: ՏօՆ Խաչի: 11 102		
		Լու. Տօն Վարդարանին:		
422	Շր.	ՏօՆ Խաչի: 12 103		
523	Քկիր. Բ. զկնի Խա: Բա- րեկենդան Վարա-		13	102

Պայ խաչին : Յ* . Յուս-
նեան Յովունունու կարու-
ալեարին :

624. Պահք: Արբոցն Մա ~ 12 100
մասայ, Փիլիկայսենի:
և Ախմէօնի Ախմակի-
ցւոյն: Յ* . Գիւռոյ աշտոր-
իերի Ա . Աւորուածած-
նին : Հը . Սուստօնի, Տօն
պատուած անդասնայ, որ ե
Գրամբը պայքամբ Ա . Օք:

Լոռանի լուսանին :

725. Պահք: Արբոց կու ~ 10 107
սանացն՝ Փեմբոնեայ
և Մարիանեայ, և
Շուշանայ դստեր մե-
ծին Վարդանայ: Տ5.
Պիւրան կիւճեալ:

826. Պահք: Յ* . Յովունու ~ 17 108
նուա աւենուար անդին :

927. Եշ. Պահք: Արբոց հայ ~ 18 108
բապետացն՝ Բարտ:

b	Հ	ՏԱՐԱՆ	s	Կ
		դամու, Անթիմոսի և Եղանոսի :		
10	28	Ուր. Պահը :	17	109
11	29	Շր. Սրբոցն Գէորգոյ զօրավարին, Աղոկ- տոսի և Ռամանոսի երգեցողին :	19	17.
12	30	Քեմ: Դ. Դինի Խաչի: Շ. 171 Տօն Վարագայ սաւրը իաչի: Ա. Կիւրուկի Եօս- մելի շամբանոց : Հար- սանիփ: Յ. Արքոյն Գրե- գորէ լատառաւրչին մերոյ:		
		~*~*~*		
		ՀՈԿՑԵՄԲԵՐ ՅԱ ՕՐ		
		ՏՀ. Թբարինի Եջմել		
13	152	Արք. Սրբոյն Գաւթի՛ Շ. 172 Գունեցւոյն, և սրբոց վկայիցն՝ Ղամբէոսի և Ղամբէուհւոյն :		

b	z	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	s	Խ
14	2	Գշ. Սրբոցն Եւստա- քէոսի, և կնոջն Թէս- միստեայ և երկուց որդւոցն, և սրբոց կուսանացն՝ Երմոն- եայ և Նեքտառինեայ:	11	173
		Լ. Պ. Լուսնի:		
15	3	Դշ. Պահք: Լո. Թէլե- ռիոյ կուսնին:	11	172
16	4	Եշ. Սրբոց Իշխանացն՝ Սահակայ և Համա- զասպայ:	12	170
17	5	Ուր. Պահք:	10	177
18	6	Եր. Սրբոց Եօթանա- սուն և երկու աշա- կերտացն Քրիստոսի: Լո. Պ. Լուսնիուսն առան- օրականութիւն:	17	178
		(44. Տարեպարյ Ծնն- դեան Առավեան ԱՊՏ- իկը - ԱԶԻԶ Կայսեր Թուրքիոյ):		

Ե	Հ	ԲԱՄԱԳՈՒՆ	Տ	Խ
19	7	Քեր. Պ. զկնի Խաչի: Բ. Կէւռանէէ Եօնն շաբա- նուց: Հարստնի+:	ՌՎ	178
20	8	ԲՀ. Արբոցն Փոկասու հայրապետին, և Ե- րանոսի հետեւողին Առաքելոց:	ՌԱ	179
21	9	ԳՀ. Արբոյ Կուսանացն Թեղիեայ, Վառվառ- եայ և Պեղիքեայ:	ՐԳ	180
		Ծնուանդ Լուսնի:		
22	10	ԴՀ. Պահք: ՏՀ. Բամա- շն: ՀՀ. Խեսոսանի:		181
23	11	ԵՀ. Արբոցն Պանդա- լյոնի բժշկին, Երմո- ղեայ քահանային և Եւսլրաքսեայ կուսին:	Ռ	182
24	12	Ուր. Պահք:	Ռ	183
25	13	Շր. Արբոյ Թարգման- չաց վարդապետացն մերոց՝ Մեսրոպայ, Ե- ղիշէի, Մովսիսի քեր- թողին, Դաւթի ան-	Հ	184

յալթ փիլիսոփային,
Գրիգորի նարեկա-
ցւոյն, Ներսիսի շնոր-
հալոյն և Ներսիսի
լամբրոնացւոյն:

26 14 ՀԵՂԻՐ. Ե. ՊԼԻՆԻ ԽԱԶԻ : օ 170
Դ. ԿԻԱՐԱԿԻ ԵՅՆԻ ՂԱ-
ՅԱՑՈՒՅՑ: ՀԱՐԱՎԱՀԿԻ:

27 15 ԲՀ. ԳԻՒԹ ՆԺՄԱՐԱՑ 7 177
ԱՐՐՈՅՆ ՕՐԻՊՈՐԻ ԱՂ-
ՈՒԱՆԻԾ ԿԱԺՄՈՂԻԼՈ-
ՍԻՆ, և ՄՐՐՈԾ ՀԱՐԵՅՆ
ԹԱԲԴԱՐ, ՎԱՐՈՍԻ ,
ԹՈՒՅԻՆԱՐ, ԱՆՏՈՆԻ
և ԿՐՈՆԻՌԵԱՅ, և ԵՈՅՑԻ
ԽՈՏԱՃԱՐԱԿԱՋՆ՝ ՈՐՔ
ԵԲՆԵԱԼԻՆԵԱՅ ՎԱՆԱՆ
ԿԱՊԱՐԵՑՄԱՆ:

28 16 ԳՀ. ԱՐՐՈԾ ԱՌԱՋԵԼՈՅՆ Վ 177
ԱՆԱՆԻԱՅԻ, ՄԱՄԹԵՒ
ԲԱՌԱՆԱՐԱՅ, ՓԻԼԻՄԼ-
ԱՊՈՍԻ, ՅՈՒՆԱՆՆՈՒ ,
ԵՒՂԱՅԻ, և ԱՒՂԱՎ-
ՆՈՍԻ: ԼՐ. ԱՆԱԳԵԼՈՅՆ:

Ե

Հ

ԲԱՄԱԳԱՆ

Տ

Կ

- Այսօնինի և Յառընոցի :
29 17 Դէ . Պահք : Ա 178
- Ուս . Քիւս . Լուսնիկ :
- 30 18 Եշ . Արբոցն՝ Դիտնեւ
սիօսի արիստադա-
ցւոյն , Տիմոթեափի և
Տիատրի : Յ . Դուռիա-
ռուս . օսանի պատուի հինքնեւ :
- 31 19 Ուր . Պահք : Վ . 180
- (35 . Տարեդարձ Սնըն-
դուխուն Լուսնի (1 . Բժոշի օս-
ւորին Փորթունի ազնի) :
- 1 20 Եր . Արբոց Աւետա-
րանչացն՝ Մատթէո-
սի , Մարկոսի , Ղու-
կասու և Յովհաննու :
Յ . Մատթոնայ կուսնին :
Ե . Նոյեմբեր : Լու . պահ-
ամենացն արքոց :
- 221 Քեկիր . Զ . զեկինի Խաչի : Ա 182
- Դ . Կէւարակի Եօննա շա-
բանաց : Հարստնիք :

B	L	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	S	Խ
522	ԲՀ.	Սրբոցն՝ Ղունկիա-նոսի հայրապետին, և Յովսեփիայ և միւս Յովսեփիայ արեմաթացւոյն, և բարեկամին Քրիստոսի Ղազարու, և քերցն նորա Մարիամու և Մարթայի: Լու: Յէշաղակ հաճօքէն ննջեցելոց:	12	183
425	ԳՀ.	Սրբոցն՝ Թէոդի-տոնի քահանային, և Զենոնի զինաւորին, և Մակարայ, Եւղոկսեայ, և Ռամելայ:	12	182
524	ԴՀ.	Պահք:	10	180
		Լըստի Լուսնի:		
625	ԵՀ.	Սրբոց Խարիթեանց և Սրբոց վկայիցն՝ Արտեմեայ և Քրիստափորի, և Երկուց կանանցն՝ Կալինիկեայ և Ակիւլինեայ:	17	187

b	Հ	ԲԱՄԱԶԱՆ	s	Գ
726	Ուր.	Պահք:	Յ*	ԴԵԼ-
		ալբեայ վեային :	Տ	Վ
		Գառը:		
827	Շր.	Արբոց Երկոտա-	Ա	Ր
		սան վարդապետացն		
		Ռեթեոսի, Դիոնէ-		
		սիոսի, Սեղբեստրոսի,		
		Աթանասի, Կիւրզի		
		Երուսաղէմացւոյն		
		Եփրեմի Խուրին ա-		
		սորւոյ, Բարսղի Կե-		
		սարացւոյն, Գրիգորի		
		նիւսացւոյն, Գրիգո-		
		րի Աստուածարանին		
		Եսլիփանու Կիպրա-		
		ցւոյն, Յովհաննու ու-		
		Կերերանին, և Կիւրզի		
		աղէքսանդրացւոյն :		
928	Կիր.	Է. զկնի Խաչի:	Ա	Ր
		Գիւա Խաչ:	Ե.	Կիւ-
		բակէ Եօնն շաբանուց:		
		Հարսանիւ:		
1029	ԲՀ.	Արբոցն՝ Անաստա-	Հ.	Հ
		սայ քահանային, և		

Ե 2

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Տ Գ

Վարոսի . և թէոդո-
րիտեայ և որդւոյ նո-
րա . և որոց ընդ նմա
կառարեցան :

Ա 30

Գշ . Սրբոց Հիպոլիթը .
և անց , որը 'ի Սամու-
սատ կատարեցան , և
Սրբոցն Աւերիանոսի
սերաստացւոյն , և
Բարելայ ծերոյն և
ութսուն և չորս աշա-
կերտաց նօրին :

Ա 31

Դշ . Պահք :

Տ 7

ՀՅՈՒՅԹՅԱ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ ՅՈ ՕԲ

Տ 5. ԹԱՂՄԻՆՔ ԱՅՆՔ

Ա 162

Արքոյն Յովիշաննու .
սոկեթերանին : Յ .
Կողմայք և Պատմանուք
ճարտիրուաց :
Ա ջ . Քառ . Լուսնի :

Տ Վ

Ե Հ

ԲԱՄԱԳՈՒ

Տ

Գ

14 2 Դւր. Պահեցք:

ՇՀ

Ա

(12. Տարեդարձ Գոտնա -
կալութեան Լուսէ Ա. ·
թագիառառութիւն Փոքը Շու -
կալի):

15 3 Դւր. Ամենայն սրբոց Հ ·
հնոց և նորոց, յայ-
տից և անյայտից:

Օ

(10. Տարեդարձ Գոտնա -
կալութեան Քրիստովան
թագիառառութիւն Յանձնաւ -
ույցի):

16 4 Քեկիր. Բ. զկնի Խաչի: Շ Վ ·
Ն. Կիւրակիւ Եօնն շա-
բանաց: Հարաւանիւ:

Վ

17 5 Իշ. Արբոցն Ատեփան - Շ Վ ·
նոսի Հռովմայ հայ-
րասլետին, և Քահա-
նայից և Ապրիկաւա-
գաց և Ժողովրդոց:
Տհ. Գառաքը կենեան:

ՎՎ

18 6 Գշ. Արբոցն Ակիլիսի: Շ Վ ·

ՎՎ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Ե	Հ		Տ	Գ
		մեայ եսլիսկոպոսին , և Յովսեփայ քահա- նային , Այլիթալայ սարկաւագին և Պղա- տոնի վկային :		
19	7	Դահը :	19	13
20	8	Եշ . Արբոց Հայրապե- տացն՝ Մետրոփանո- սի , Աղէքսանդրոսի և Պօղոսի խոստովա- նոգին , և սրբոց նօ- տարացն՝ Մարկիա- նոսի և Մարտիրոնի : Յ* . Մէտայելէ հրեշտա- կառեցին և ամենայն երկ- նային դօքաց : Հը . Ք.ա- ղեւ :	30	12
		Ծնոռանդ Լուսնի :		
21	9	Ուր . Պահը : Լոր* . Ըն- ժայտածն սուրբ Աստ- ուատը անձնին : Տն . Շեշ- վուլ , և պայրամ Յ օր :	1	10
22	10	Եր . Արբոց Հրեշտա-	1	17

Ե Հ

ՇԵՎԿԱԼ

Տ Գ

կապետացն՝ Գրաբրի-
էլի և Միքայէլի ։ և
ամենայն երկնային
զօրաց : Լու ։ Զիվլեաց
կուսին :

23 11 ՀԿՐ: Յու գկնի Խաչի: Ի 17
է ։ Կիւրակիւ Եօնն շոբա-
նուց : Հարստնիւ:

24 12 ԲՀ ։ Արբոցն Մելիտոսի
Անտիռքայ Եալիսկո-
պոսին . և Մինասայ
Եդիպտացւոյն . և միւս
Մելիտոսի Եալիսպո-
սին . Բուրայ քահա-
նային և Շինու սար-
կաւագին : Յ* ։ Յով-
հաննուա ողոքմածին :

25 13 ԴՀ ։ Արբոցն՝ Գեմետ-
րեայ վկային և Բա-
սիլիսկոսի քահանա-
յին : Յ* ։ Յովհաննուա ու-
իւթերանին : Լու ։ Կատա-
րինեաց կուսին :

26 14 ԴՀ ։ Պահը : Յ* ։ Փելիու-

7 Ռ

Ե | Հ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Տ | Տ

Գ

աղոսի առաջարկելոց և բար-
ըելինութեան ժամանակներուց
ոչանց Ծննդունակն:

27 15 Եշ. Արրայն՝ Գուրիա-
սայ, Ստմունտսայ, և
Արիբայ սարկաւա-
դին, Ռամանտսի մի-
այնակեցւոյն, Ման-
կանն խբսառվանողի,
և Հիւսիւքոսի պինա-
ւորին: Յ. Անեղբն ժա-
մանանօրեաց ոչանց Ծննդու-
նակն:

Առա. Քառ. Լուսանկ:

28 16 Ուր. Պահը : Յ. Մադ-
նեսոսի առեղոտքունդն:

29 17 Ուր. Արրոց առաքելոցն
Անդրէինաֆիլիպոսի:

30 18 Խեթր. Ժ. զկնի Խաչի: Վ.
Բարեկենդան Յիսոնա-
կաց պահոց: Լու. Անդր-
էին առաջարկելոց, և առաջա-
զնն հիւստանի գալութեան:

B	L	ԾԵՎԱԱԼ	S	Գ
119	ԲՀ.	ՕՐ ԱԼԱԿՈՅ ՅԻՄ:	11	10
	Ե.	ԳԻԵԼՈՒՆՔԵՐ:		
220	ԳՀ.	ՕՐ ԱԼԱԿՈՅ ՅԻՄ:	15	17
		(24. ՏԱՐԵՐԵՐԵՐ) Գ, ԱՅ ԽԱՅ ԽԱՅ ԽԱՅ ԽԱՅ ԽԱՅ ԽԱՅ ԺԱՇՆՔ ԿԱՅԱԵՐ ԱԿԱՀԱՐ- ԵԼՈՒ)		
321	ՀԴՀ.	ՕՐ ԱԼԿՈՅ ՅԻՄ:	13	17
	ԸՆԾԱյումն	Ս. Ա. Ա. Ա. ԱՊՈՎՃԱԾՆԻ Ի ՄԱ- ՃԱՐՆ: ԿԱ Յ:		
422	ԵՀ.	ՕՐ ԱԼԱԿՈՅ ՅԻՄ:	12	18
		ԼՐԱՎՈՒ ԼՐԱՎՈՒ:		
523	Ուր.	Ե. ՕՐ ԱԼԱԿՈՅ ՅԻՄ:	10	19
624	Շր.	ՍՐՐՈՅՆ՝ ԳՐԻԴՈՐԻ ԱՔԱՆՉԵԼՈԴՈՐԾԻՆ ՆԻ- ԷԼՈՂԱՅՈՍԻ հայրապե- տին և Միւռոնայ ե- պիսկոպոսին: Լ. Թ. Շ. Ե- ԼՈՂԱՅՈՍԻ հայրապետոցին:	17	20
725	ՀԿԻՐ.	Ա. ՅԻՆՆԱՎԱՐ:	15	21
	Յ.	ՆԵՐՈՅԱՅ ԽԱՅ ԽԱՅ		

Ե	Հ	ՆՈՅԵՄԲԵՐ	Տ	Գ
		ան: Լու Արքոյն Ամբ-		
		ըստիուն եղիսկողութիւն:		
826	Բշ.	Արբոյ կուսանացն	18	32
		Յուլիանեայ և Վասի-		
		լուհոյ: Լու*. Յդու-		
		նիւն սուրբ Ամպուտաց-		
		ծածնին:		
927	Գշ.	Արբոյն Պունկիա-	19	33
		նոսի քահանային, և		
		Արբոյն Տարաղրոսի,		
		Պրոբոսի, Անդրոնի-		
		կոսի, Ոնեսիմեայ, և		
		այլոց աշակերտացն		
		սրբոյն Պօղոսի:		
1028	Դշ.	Պահք:	2	32
1129	Եշ.	Արբոյն Կղեմայ	21	30
		հայրապետին, և Բա-		
		գարատոյ Տոռոմե-		
		նայ Եպիսկոպոսին:		
1230	Ուր.	Պահք: Յ*. Անդ-	22	37
		րէն առաւելույն:		
		Վ. Գու. Լուսնի:		

Ե

Հ

Տ

Գ

ԴԵԿԱՄԲԵՐ ՅԱ ՕՐ

ՏՀ. ՔԵԱՆԱՆԻ ԷԼԱՇԼ

- 13 1 ԵՐ · Արբոց առաքելոց 13 17
և առաջին լուսաւոր-
չացն մերոց՝ Թագէո-
սի և Բարթուղիմէ ոսի:
Լու. Լուսովայ կուտէն:
- 14 2 ՔԿՒՐ · Բ · Յիսնա: Հար- 12 18
ստնի: Հը · Խանունիայ,
որ է Գանդիլ պայրաճը:
- 15 3 ԲՀ · Արբոցն Գենարիոսի 10 19
եպիսկոպոսին և Մեր-
կեռիոսի զինաւորին
և սրբոցն Յակովայ
և Իրաւափառայ:
- 16 4 ԳՀ · Նախավիլայ և անդ- 7 20
րանիկ թագաւորին
մերոյ սրբոյն Արդա-
րու: Յ · Վատավանեայ
կուտէն:
- 17 5 ԴՀ · Պահք: Յ · Հօրն 17 21
Աւբայի:

Ե	Հ	ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ	Տ	Գ
18	6	Եշ. Արբոց հարցն Ե- գիպտացւոց՝ Պօղոսի Պօղայ, Մակարայ, Ե- ւադրի, Յովհաննու պրնեցւոյն, Յովհան- նու կարճահասակին, Նեղոսի, Արսէնի, Աի- սիանու, Դանիէլի, Սրապիոնի, Մակա- րիոսի, Պիմէնի, և այ- լոց սրբոց Հարց: Յ. Նէ- կողացոնի հայրապետին:	18	25
19	7	Ուլր. Պահք:	19	23
20	8	Ուլր. Արբոյն՝ Նիկողա- յոսի Զմիւռնոյ սքան- չելագործ հայրապե- տին: Հը. Թէբէն:	20	22
		Յնուանդ Լուսնի:		
21	9	Քնկիր. Գ. Յիս: Յշու- թիւնսուրբ Աստուա- ծածնի ՚ի յԱննայէ: Լո Յ*: Բարեկենդան սուրբ Յակոբայ պհց:	1	20

Ե | Հ | ԶԻԼԳԱՏԵ | Տ | Գ

Լո . Յառջմացի առանգելու-
լոյն : Տօ . Զէլէտարէ :

22 10 Պշ . Պահք : Արբոցն Մի . Հ 27

Նասայ , Երմոդինեայ ,
և Գրաբոսի և կամա-
ւոր աղքատացն՝ Յով-
հաննու և Ալեքսիա-
նոսի : Զմէանամուսո :

Յերեխն ոկանի Երկարէլ

և Շեշտի կարճանալ :

Գարտիըլ :

23 11 Պշ . Պահք : Արբոցն՝ Հ 27

կուռնէլիոսի հարիւ-
րապետին . և Շմաւո-
նի ազգականին Քը-
րիստոսի , և Պօղիկար-
պոսի հայրապետին
Զմիւռնոյ , և սրբոց
վկայիցն որք յարե-
ւելս կատարեցան :

24 12 Պշ . Պահք : Յ . Ալեքսէդոնի Հ 28

և այլն ոկաննունն:

(33. Տարեդարձ Ծնն-

Ե	Հ	ԶԻԼԳԱՏԵ	Տ
22	10	Լու . Յանձնացի առատեւ- լցն : ՏՏ. Զէլլարե :	27
23	11	Պահք : Արբոցն Մի . Նասայ , Երմոդինեայ , և Գրարոսի և կամա- ւոր ազքատացն՝ Յով- հաննու և Ալեքսոսիա . Նոսի : Զօնանամառութու : Յելեկն ոկոննի Երիարել և բեշերն իարժանաւ : Գարտէռ :	28
24	12	Պահք : Արբոցն Կուռնէլիոսի հարիւ- րապետին . և Շմաւո- նի ազգականին Քը- րիստոսի , և Պօղիկար- պոսի հայրապետին Զմիւռնոյ , և սրբոց վկայիցն որք յարե- ւելս կատարեցան :	28
	(33)	Տարեպարյ Ծնն-	

ପୁରୁଷ

ମାତ୍ରାନ୍ତରିକ

b	Հ	ԶԻԼԳԱՏԵ	s	Գ
		դեւան Ժողժի Ա. Թագավա- ռորին Հելլենաց):		
25	13	Եշ. Պահք: Արբոցն՝ ԱԵւստրատիոսի, Օդ- սենտիոսի, Եւգինէո- սի: և Մարդարիոսի: Լոր. Ծնուանդ Տեսան:	o	29
26	14	Ուր. Պահք: Լոր. Սուե- ժաննոսի Նախազիւյցին:	7	o.
27	15	Շր. Արբոցն Յակոբայ Մծրնայ հայրապե- տին, Մարուդէի ճըգ- նաւորին, և Մելիտո- սի Եսլիսկոպոսին: Լոր. Յովնաննուա- ռաբաննուն:	v	o1
		Ա. Բ. Լ. Ա. Խ.:		
28	16	Քեփր. Դ. Յիսանա: Հար- ուսնի: Լոր. Մանկանցն Բենլէնեմի:	1	o2
29	17	Բշ. Արբոց հայրապե- տացն՝ իգնատիոսի և Աղդէի, և Մարու-	9	o3

b	Հ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	s	Գ.
50	18	թայի եսլիսկոպոսին ԳՀ. Արբոցն՝ Թէոպոմ- պայ եսլիսկոպոսին, և Թէովնայ վլային և չորից զինուորացն՝ Բասոսի, Եւսեբի, Եւ- տիքի և Բասիլիկեայ: Հր. Ծած վասն առաջարման Երաւանապէտի 'և Նաբա- հովնանոսորաց:	1.	02
31	19	ԴՀ. Պահք: Լոր. ԱԵՂ. Էւուորոսի Հառվետայ հայո- քաղեցին:	11	00
1	20	ԵՀ. Արբոց կուսանացն ինդոսի, Գոմնայի, և Գըղիրիկոսի քահա- նային, և երկուցքիւ- րուցն՝ որք այրեցան յեկեղեցին Նիկոմի- դացւոց: Ե. Յոանվար և առաջնագոր 1874 Առաւա- կանին: Լոր. Տօն պահէ- նուանելեան Տեսահան:	15	07
2	21	Աւր. Պահք:	13	07

Ե

ԶԻԼԳԱԾԵ

Տ

Գ.

(12. Տարեդարձ գանհա-
կալութեան կէյօմայ Ա.
թագաւորենն բըռուից ,
և կայուեր գերմանից):

322 ՅՐ · Արբոյն՝ Բարսղի 12 օ/

հայրապէտին և եղ-
բօր նորա Գրիգորի
նիւսացւոյ, Աեղքեստ-
րոսի Հռովեայ հայ-
րապէտին և Արքայ
Եփրեմ Խուրին Ա-
սորւոյ :

Լըսածն Լուսնէ :

423 ՔԿԻՐ · Ե · Յիսնակաց : 10 օգ

524 ԲՇ · Արբոյն՝ Դաւթի 17 7

մարդարէին և Յակո-
բայ առաքելոյն : Յ.
Ճրադալոյ Շննդեան :

625 ԳՇ · Արբոյն Ստեփան- 17 7

նոսի նախավկային և
առաջին մարտիրո-
սին : Յ* Շնունդ Տե-

b	2	ԴԵԿԱՄԵՐԵՔ	s	Գ
		աղն մերոյ: Լ ա* . Յայր-		
		նունիւն Տեաւն:		
726	Դշ.	Պահք: Յ* . Է . օր Ծննդեան:	18	75
827	Եշ.	Արբոց առաքելոցն՝ Պետրոսի և Պօղոսի : Յ* . է . օր Ծննդ . և Սրե- ժաննոսի նախազիային :	19	73
928	Ուր.	Պահք:	20	72
1029	Շբ.	Արբոց որդւոցն Ո- րոտման՝ Յակովբայ առաքելոցն և Յով- հաննու աւետարան- չին : Բարեկենդան Ծննդեան պահոց:	21	70
1130	Խկիր.	Ա . օր պհց . Ծնն:	22	77
		Վ.ջ. Ք.ս . Լ աւոնի:		
1231	Բշ.	Բ . օր պհց . Ծննդ:	23	78

ՅՈՒՆՎԱՐ

ՓԵՏՐՎԱՐ

ՄԱՐՏ

0	Ծ· Ա.	Կ· 0·	Ե· Ի·
d. r.	d. r.	d. r.	d. r.
114,42	7 21	9,18	1 15,57
15 14,22	7 14	9,58	14 13, 96,54
50,15,56	6,58,10,	4	50 12,54,6,17

0	Ծ· Ա.	Կ· 0·	Ե· Տ·
d. r.	d. r.	d. r.	d. r.
1 12,22	6,11 11,58	15 11,51	5,56 12, 9
50 11,19	5,56 12,41	50 11,19	5,56 12,41

0	Ծ· Ա.	Կ· 0·	Ե· Տ·
d. r.	d. r.	d. r.	d. r.
1 9,46	4,53 14,54	1 9,	64,55 14,54
15 10,28	5,14 15,52	14 9,25	4,43 14,47
20 9,58	4,59 14, 2	50 9,14	4,56 14,41

ՅՈՒՆԼԻՍ

ՕԳԱԽՄԱՐ

0.	Յ.	Ո.	Յ.	Ո.	Յ.
Ճ.	Ռ.	Ճ.	Ռ.	Ճ.	Ռ.

9,	15	4,	37	14,	45
15	9,	31	4,	44	14,
50	9,	56	4,	57	14,

11	12,	35	6,	27	11,
15	15,	51	6,	46	10,
50	15,	56	6,	58	10,

5	5	7,	6	9,40	
15	14,	36	7,	18	9,24
50	14,	30	7,	25	9,10

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՎԵՊՏԵՄԲԵՐ

0.	Յ.	Ո.	Յ.	Ո.	Յ.
Ճ.	Ռ.	Ճ.	Ռ.	Ճ.	Ռ.

11	10,	12	5,	6	15,48
15	10,	59	5,	19	15,22
50	11,	12	5,	36,	12,48

4	11	11,	55	5,	46
15	12	12,	57	6,	611,55
50	12,	59	6,	19	11,21

11	11,	55	5,	46	12,27
15	12,	57	6,	611,55	
50	12,	59	6,	19	11,21

ՊԵՏԵՄԲԵՐ

ԵԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ

ՕՐ ՄՆՄԴԵԱՆ	ԵՐ.	ՅՆԴԻ	6.
Առաջաւորաց բարեկ.	Կիր.	»	28.
Սուրբ Սարդիս	ԵՐ.	Փետ.	3.
Տեառննղառաջ	ԴՀ.	»	14.
Բուն բարեկենղան	Կիր.	»	18.
Աւետումն	ԵՐ.	Ապր.	7.
ԶԱՏԻԿ	Կիր	»	8.
Երեւման Խաչ	Կիր.	Մայ.	6.
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ	ԵՀ.	»	17.
ՀՈԳԵԳՈԼՈՒՄ	Կիր.	»	27.
Ա. ԳՐԻԴՈՐ Լուսաւորիչ	ԵՐ.	Յնս.	23.
ՎԱՐԴՈՎԱՌ	Կիր.	Յմա.	15.
ԱՍՏՈՒԾԱԾԻՆ	Կիր.	Օդս.	12.
ԽԱՉՎԵՐԱՑ	Կիր.	Սեպ.	17.
Վարագայ Խաչ	Կիր.	»	30.
Գիւտ Խաչ	Կիր.	Հոկ.	28.
ՀԵՂՄԱԿԱՎԵԹ	ԵՐ.	Նոյմ.	10.
Յիսնակաց բարեկենղ.	Կիր.	»	18.
Սուրբ Յակոբ	ԵՐ.	Դեկ.	15.
Բարեկենղան Ծննդ.	ԵՐ.	»	29.

ՀԱՐԺԱԿԱՆ ԱԻՌԻՐՔ ՏԱԶԿԱՅ

Գուրսպան պայլամը	Յունիվար	27.
ՃԵմրէի էվմէլ	Փետրվար	8.
» սանի	»	14.
» սալիս	»	21.
Նէվրուզ	Մարտ	9.
Խըտրէլէզ	Ապրիլ	25.
Մէվլուտ	»	27.
Էվմէլ էյամ պահուր սուջի օրը)	(Հնիկ աստղին Յուլիս	17.
Ախըր էյամ պահուր Վերջի օրը)	(Հնիկ աստղին Յուլիս	24.
Իւչ այլար	Օգոստ	12.
Միրաճ կիճէսի	Սեպտ.	7.
Կիւզ այլար	»	19.
Պէրաթ կէճէսի	»	25.
Գասըմ	Հոկտ.	26.
Գատըր կէճէսի	Նոյմ.	5.
Պայլամ	»	9.

Կ. ՊՕԼՍՈՅ ԵՒ ՄՈՏԱԿԱՑ ԳԻՒՇ-
ՂԵՐՈՒՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒ-
ԹԵԱՆ ՕՐԵՐԸ .

- Փետ. 15. Ս. Վարդան զօր. Ֆէրի գիւղ:
Ապր. 8. Ս. Յարութիւն. 'ի Բէրա և
Գումգարու :
- » 15. Ս. Ստեփաննոս. Խասդիւղ:
Մայ. 6. Երեւման Ս. Խաչ. 'ի Գու-
րու Զէշմէ :
- » 17. Համբարձում. յԱզդ. հի-
ւանդանոց յԵհտի գուլք :
- » 20. Ս. Նիկողայոս. 'ի Պէյգօզ :
- » 27. Ս. Երրորդութիւն. 'ի Բէրա:
Յուն. 3. Ս. Եղիա. յԷյիպ :
- » 4. Ս. Հռիփախմէ. Պէյիւքտէրէ :
- » 7. Ս. Յովհ. Կարապետ յԻս-
թէնիա:
- » 9-10. Ս. Լուսաւորչի ելք 'ի
Վիրապէն. Գուղկունճուք :
- » 23-24. Գիւտ նշխարաց Ս. Լու-
սաւորչի. 'ի Ղալաթիա, և
'ի Գընալը կղզին:
- » 26. Ս. Երից Մանկանցնիմիրկէ,

- Յուլ. 1. Գիւտ տփոյ Ա. Աստուած:
յԵկնի գիւղ և յԵյիպ:
- » 7-8 Ա. Առաքելոց, Գանտիվի:
- » 15. Ա. Կարապետ. յիւսկիւտար:
- » 21-22. Ա. Սանդուխու. Հիսար:
- Օդոս. 12. Վերափ. Ա. Աստուածածնի
'ի Գումզաբու և յԱյի
Եորկի: Քրիստոս թաղաւոր
'ի Գատը գիւղ: Ա. Նշան,
յԱլէմտաղի:
- » 19. Ը. օր Վերափոխ. յՕրթա-
գիւղ:
- » 26. Գիւտ Գօռւոյ Ա. Աստուա-
ծածնի, 'ի Պէշիքթաշ:
- Մեալ. 8. Ծնունդ Ա. Աստուածածնի
'ի Մաքրի քէօյ:
- » 16. Խաչվերաց, յիւսկիւտար,
և Ա. Նշան 'ի Գարթալ:
- » 29. Ա. Գէորգ, 'ի Սամաթիա:
- Հոկտ. 20-21. Ա. Ցովհ. Աւետարանիչ,
'ի Նարլը դաբու և Կէտիկ
փաշա:
- Նոյմ. 1. Ա. Ցովհան Ռոկերերան. 'ի
Գարակէօմրիք:
- » 10-11. Ա. Հրեշտա. 'ի Գալատ:

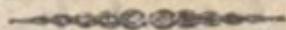
Նոյմ. 24-25. Ա. Նիկողայոս. 'ի թօնք
գարու :

Դեկտ. 1-2. Ա. Թաղթէոս և Բարթու-
ղիմէոս. յԵՒՆԻ գարու :

• 15-16. Ա. Յակոբ . 'ի Գասրմ
բաշա և յԵՒՏԻ գուլէ :

• 25. Ա. Ստեփի . յԱՅՍՏՔՓԱՆՈ :

• 29. Ա. Յակոբ . յԱՄԺԸ մէրմէը :

ԽՍԻ Ա. ՄՈՒՆՔ

Այս տարի երկու Արեգական և
երկու Լուսնի խաւարումներ տեղի
պիտի ունենան :

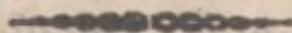
1. Խաւարումն Լուսնի 'ի 12 Մա-
յիս (ըստ Եւրոպացւոց). կէս օրէն 1
ժամ 42 րոպէ առաջ սկսի և կէս օրէն
2 ժամ ետեւ վերջանայ . տեսանելի
յԱմերիկա, յԱւստրալիա և 'ի մեծա-
գոյն մասն Ասիոյ:

2. Խաւարումն Արեգական 'ի 26
Մայիս (ըստ Եւրոպ) կէս օրէն 4 ժամ
44 րոպէ առաջ սկսի և կէս օրէն 4
ժամ ետեւ վերջանայ . տեսանելի 'ի

Հիւսիսային մասն Աղլանդեան Ովկիրանի , 'ի հիւս . Ամերիկա և Սիրիա և 'ի մեծագոյն մասն Եւրոպայի :

3. Խաւարումն Լուսնի 'ի 4 Նոյեմբ (ըստ Եւրոպ) . սկսի կէս օրէն 2 ժամ 51 րոպէ ետքը և կէս օրէն 6 ժամ 21 րոպէ ետեւ վերջանայ . տեսանելի յԱսիա , յԱւստրալիա և Եւրոպայի Շ Ավրիկէի արեւելեան կողմերը :

4. Խաւարումն Արեգական 'ի 20 Նոյ (ըստ Եւրոպ) . կէս օրէն 9 ժամ 32 րոպէ առաջ սկսի և կէս օրէն 6 ժամ 3 րոպէ ետքը վերջանայ . տեսանելի 'ի հարաւային ծովս միայն :

ԹՂԹՍՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երեք տրամ ծանրութիւն ունեցող նամակաց գինը 60 ժամ հեռու տեղի համար 2 դրշ . է . 120 ժամի համար 4 դրշ . է . 200 ժամի համար 8 դրշ . աւելի հետաւորութեանց համար 9 դրշ . Երեք տրամէն աւելի եղող

Նամակաց համար բուն գնոյն կէսը կը
վերադրուի :

Մանզումէի կէս թերթին մեծու-
թեամբ լրագրաց համար 5 փրյ. կը
վճարուի, իսկ ամբողջ թերթին մե-
ծութեամբ լրագրաց համար 10 փրյ.
այլ եւս մեծերու դինն է 20 փրյ.:

Դրամ և այլ ծանրագին նիւթերու
համար ժամու վրայ հաշուեալ որոշ-
եալ դիներ կան, որոց համար թղթա-
տարութեան կայարանները յատուկ
ցուցակներ դտնուին :

Նամակ կամ որեւէ նիւթթղթատա-
րութեան պաշտօնարանը ապահովա-
դրել (սիկուրթայի դնել) ուղուած
ատեն բուն գնոյն վրայ ժամին 6 փա-
րայ կաւելնայ :

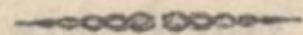
ՀԵՌԱԳԻՐ

Պարզ հեռագիր մը 20 բառերէ կը
բաղկանայ, և որոշեալ դիներն ալ
պարզ հեռագրի վրայ կը հաշուեն երբ
բառերուն որոշեալ թիւը աւելնայ,

այսինքն 20 էն անցնի, գնոյն վրայ ալ
պարզ հեռագրի մը համար պահան-
ջուած գնոյն կեսը կը վերագրուի :

Կ. Պօլսոյ սահմանին վերաբերեալ
որ և է տեղէ միմիանց զրկուած հե-
ռագրաց գինն է 5 զրշ իսկ մի և նոյն
դաւառին շրջանին վերավերեալ քա-
ղաքներէ միմիանց զրկուած հեռա-
գրաց գինն 10 զրշ է . երբ հեռա-
գիրը սահմանէն կանցնի յայնժամ
ըստ հեռաւորութեան տեղւոյն գի-
ներն կաւելնան և կրլլան 15, 25, 30,
35, 40, 45, 50, 60, մինչեւ 70 զրշ :

Աւելորդ է հոս քաղաքաց անուն-
ներն մի առ մի յիշել ինչու որ ամեն
հեռագրատն մէջ մասնաւոր ցուցակ-
ներ կան , որոնք թէ քաղաքաց ա-
նուններն կը պարունակեն և թէ ո-
րոշեալ դիները նշանակեն :

ՇՈԴԵՆԱԻՔ

Կ. ՊՕԼԻՍ — ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Նաւամատոյցք, — Տարտաներ Մի-
տիլի, Զմիւռնիա, Ապրը, Ռատոս,

Մերսին, Իսկէնտերուն, Լաթարիա,
Թարասլուս, Պերութ, Եսֆա, Ա-
ղէքսանդրիա :

Կ. ՊՕԼԻՍ — ՊԱԹՈՒՄ

Նաւամատոյցք. — Էրէյլի, Ինչպօ-
լու, Ահնապ, Սամսօն, Իշխա, Օրտու,
Կիրասօն, Տրապիզօն, Բիզէ, Պաթում:

Կ. ՊՕԼԻՍ — ԻՊՐԱՅԻԼ

Նաւամատոյցք. — Վառնա, Սու-
յնա, Դուլչա, Կալաց, Իպրայիլ:

Կ. ՊՕԼԻՍ — ՏՐԱՊԻԶՈՆ

Նաւամատոյցք. — Ինչպօլու, Ահ-
նապ, Սամսօն, Կիրասօն, Տրապիզօն:

Կ. ՊՕԼԻՍ — ՎՈԼՈԶ

Նաւամատոյցք. — Կէլիպօլու, Տար-
տանել, Իլիմեա, Քարազամ, Քա-
վալա, Աէլանիք, Վոլոզ:

Կ. ՊՈԼԻՍ — ՄԱՐՍԻԼԵԱ

Նաւամատոյցք . — Տարտանել ,
Փիրէ , Մեսինա , Մարսիլեա :

Կ. ՊՈԼԻՍ — ԹՐԻԷՍԹ

Նաւամատոյցք . — Սիրա , Քօր-
ֆու , Թրիէսթ :

Կ. ՊՈԼԻՍ — ՊԱՆՏԵՐՄԱ

Նաւամատոյցք . — Բէրէմէ , Պան-
տըրմա : (Մալթէփէ , Գարթալ , Բէն-
տիք ամեն օր) :

Կ. ՊՈԼԻՍ — ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ

Նաւամատոյցք . — Տարըմա , Գա-
րամուսալ , Տէյիրմէնտէրէ , Նիկոմի-
դիա :

Կ. ՊՈԼԻՍ — ՌՈՏՈՍԹՈՅ

Նաւամատոյցք . — Ախվարի , Ռո-
տոսթոյ :

Կ. ՊՕԼԻՍ — ՔԱՆՏԻԱ.

Նաւամատոյցք. — Կէլիպօլու, Տարտանել, Այվալը, Միտիլի, Տիբելի, Իզմիր, Սաքըզ, Հանեա, Բէսմօ, Քանտիա :

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Կ. ՊՕԼԻՍ — ԱԴՐԻԱՆՈՒԻՕԼԻՍ

Կայարանք. — Սիրքէճի-իսկէլէսի, Գում-գարու, Եէտի-գուլէ, Մաքրիքէօյ, Այստէֆանօ, Զէքմէճէ, Էտհէմ-քէօյ, Զաթալճա, (Աղրիանուալիս. Քիչ ատենէն ամբողջ գիծը կաւարտի):

Կ. ՊՕԼԻՍ — ՊէԼԿՐՈՏ

Կայարանք. (շոգենաւով) Վարեա, Ռուսճուք, Պէլկրատ :

Կ. ՊՕԼԻՍ — ԱՅՏԸՆ — ԳԱ.ԱՍ.ՊԱ

Կայարանք. (շոգենաւով) Զմիւռնիա, Այտըն, Գասապա :

Կ. ՊՈԼԻՍ — ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ

կայարանք . (շողենաւով) իւսկիւտար , Նիկոմիդիա : (քիչ ատենէն կաւարտի :

ԹՐԱՄՎԵՅՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ — ԵՏԻ-ԳՈՒԼԵ

Գլխաւոր կայարանք . — կամուրջ , Սուլթան-Ահմէտ , Սուլթան-Պայազիտ , Աքսարայ , Սամաթեա , Եէտիգուլէ :

Կ. ՊՈԼԻՍ — ԹՕՓ-ԳԱԲՈՒ

Գլխաւոր կայարանք . — կամուրջ , Սուլթան-Ահմէտ , Սուլթան-Պայազիտ , Աքսարայ , Թօփ-գաբու :

ԱԶԱՊ-ԳԱԲՈՒ — ՕՐԹԱ-ՔԵՅՑ

Գլխաւոր կայարանք . — Երկաթէ կամուրջ , Ղալաթիա , Թօփ-հանէ , Գապա-թաշ , Թէշիկ-թաշ , Օրթա-քէօյ :

ՕՄՆԻՊՈՒՅ

Գլխաւոր կայարանք. — Երկաթէ
կամուրջ. Ղալաթա-Սէրայ, Թագսիմ,
Բանկալթի, Ֆէրի-քէօյ :

ԳԼԻԱԽՈՐ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԱՇԽԱՐՀԻ

ԹԱԻՐՖԻԱ

ԿՈ.ՑԱՐ. Սուլթան ԱՊՏ-ԻՒԼ-ԱԶԻԶ
Խան. Ծնեալ 'ի 15 Փետրվար 1830. 'ի
Սուլթան Մահմուտ Երկրորդէ. 32րդ
ինքնակալ Թուրքիոյ. - Գահակալու-
թիւն 13 յունիս 1861 իր Եղբօրը Սուլ-
թան Ապտ-Իւլ-Մէծիտի մահուանէն
ետքը :

Գահամաժառանգ. ՄՈՒՐԱՏ Խշան,
որդի Սուլթան Մէծիտի. Ծնեալ 'ի
9 սեպտեմբեր 1840 :

Մայրաքաղաք. Կ. Պօլիս որոց բնակ-
չաց թիւն է 1,300,000 :

Ամբողջ բնակիչ թուրքիոյ 40 միլիոն
300 հազար որոյ 16 միլիոնը Քրիս-
տոնեայ են :

ԲՐԻՏԱՆԻԱ

Թագուհի Վիթթօրին Ա.
Մայրաքաղաք Լոնտօն 3,216,000
բնակիչով :
Թիւ բնակչաց երկրի 31 միլիոն :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Կայսր Վիլհելմ Ա.
Մայրաքաղաք Պէոլին 750 հազար
բնակիչով :
Թիւ բնակչաց երկրի 38 միլիոն :

ՌՈՒՍԻԱ

Կայսր Ալեքսանդր Բ.
Մայրաքաղաք Բեթրպուրկ 870 հա-
զար բնակիչով :
Թիւ բնակչաց երկրի $78 \frac{1}{2}$ միլիոն :

ԱԻՍՏՐԻԱ.

Կայսր ՖՐԱՆՑ-ԺՈԶԵՖ Ա.

Մայրաքաղաք Վիեննա 827 հազար
բնակիչով :

Թիւ բնակչաց երկրի 35 միլիոն չորս
հազար :

ՖՈՒՆՍՈ.

Հանրապետական Նիսդահ. Թիէ՛ն.

Մայրաքաղաք Բարիդ 2 միլիոն բնա-
կիչով :

Թիւ բնակչաց երկրի 38 միլիոն :

ՍՊԱՆԻԱ.

Թագաւոր ԱՄԱՏԵՈՒԻՍ Ա.

Մայրաքաղաք Մատրիտ 318 հա-
զար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 16 միլիոն :

ԻՏԱԼԻԱ.

Թագաւոր ՎԻՔԻԹՈՒ — ԷՄՄԱ-

ՆՈՒԷԼ Բ :

**Մայրաքաղաք Հռովմ 222 հազար
բնակիչով.**

Թիւ բնակչաց երկրի 26 միլիոն :

ԶՈՒԻՑԵՐ

**Հանրապետական Նախագահ Տօ-
մեռ Յ. ՏիկՊԱ .**

**Մայրաքաղաք Պէռն 30,000 բնա-
կիչով .**

Թիւ բնակչաց երկրի 2 1/2 միլիոն :

ՓՕՐԹՈՒԿԱԼ

Թագաւոր Լոնի Ա .

**Մայրաքաղաք Լիզպօն 280 հազար
բնակիչով .**

**Թիւ բնակչաց երկրի 4 միլիոն 400
հազար :**

ՀՈԼԱՆՏԱ

Թագաւոր ԿիՅՈՄ Դ .

**Մայրաքաղաք Ամսդ երտամ 272
հազար բնակիչով .**

Թիւ բնակչաց երկրի 3,700,000 :

ՊԵԼՃԻՔԱ.

Թագաւոր ԼԵՅԲՈԼՏ Բ .

Մայրաքաղաք Պըրուքսէլ 180 հազար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 5 միլիոն :

ՇՈՒԵՏ - ՆՈՐՎԵԿԻԱ.

Թագաւոր ՕՍՔԱՐ Բ .

Մայրաքաղաք Աթօքօլմ 150 հազար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 5,900,000 :

ՑՈՒՆԱՄՏԱՆ

Թագաւոր ԳԵՈՐԳ Ա .

Մայրաքաղաք Աթէնք 42 հազար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 1,350,000 :

ՏԱՆԻՄԱՐՔԱ.

Թագաւոր ՔՐԻՍՏԻԱՆ Թ .

Մայրաքաղաք Քօրէնհակ 181 հազար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 1,760,000 :

ՄԻԱՅԵԱԼ-ՆՍՀՈՒՆԳ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ
Հանրապետական ՆԽգահ. ԿՐԱՆՔ.
(ԿՐԻԼԼԻ).

Մայրաքաղաք Վաշինգթոն 200 հա-
զար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 38 $\frac{1}{2}$ միլիոն :

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Շահ ՆԱՍԻՖԻՆ.

Մայրաքաղաք Թէհրան 100 հա-
զար բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 6 միլիոն :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Այլ և այլ իշխանութեանց տակ :

Մայրաքաղաք Կալկաթա 1 միլիոն
250 բնակիչով :

Թիւ բնակչաց երկրի 150 միլիոն :

ԶԻՆԱՍՏԱՆ

Կայսր Թէնկ-Զէ .

Մայրաքաղաք Բէքին 2 միլիոն բնա-
կիչով .

Թիւ բնակչաց երկրին 400 միլիոն :

ՃԱԲՈՆ

Կայսր ՄԻՆԱ-ՄՕԹ .

Մայրաքաղաք ԵՀԹՈ 1 միլիոն բնակիչով .

Թիւ բնակչաց երկրի 12 միլիոն :

ՀԱՅՔ

ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ

ԳԵՂՈՐԳ. Դ. Կաթողիկոս ամենայն Հայոց. Ծնեալ 'ի Կ. Պօլիս 1813 յուլիս 5. Գահակալութիւն նորա 'ի 17 Սեպտեմբեր 1866 :

ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈՂՍՈՅ

ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ԽՐԻՄԵԱՆ ԱՐքԵպ Պատրիարք Կ. Պօլսոյ :

ՀՈՂՄԵԱԿԱՆ ՀԱՅՔ

ԳԵՐ. ՏԵՐ ՔԻՒԲԵԼԵԱՆ. ՀԱԳԵԼՈՒ ՊԼՈՒ ՀՈՌԵՄԵԱԿԱՆ Հայոց :

ԵՐԱԾՈՎԱԿԱՆ ՀԱՅՔ

ՅԱԿՈԲ ԷՅ. ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ. ՏԵ-
ՂԱՊԱՀ Ազգապետին Հայ Բողոքա-
կանաց:

ՀՐԵԱՅՔ

Բարունապետ ՄՕԶԻ ԼԵՎԻ.

ՅՈՅՆՔ

ԱՆԹԻՄՈՍ Զ. Ծայրագոյն Պատ-
րիարք Կ. Պօլսոյ:

ՊՈՒՎԿԱՐՔ

ԱՆԹԻՄՈՍ Ա. Եքսարխոս համայն
Պուլկարաց:

ՀԱՅՀ ՊԱՐԱՀԱՅՈՅԱ

ԽԵՂԱՀ ՀԱՅ ԵՐԱԿԱՆ ՊԱՐ
ԵՐԱԿԱՆ ԽԵՂԱՀ ՀԱՅ ՊԱՐ

ՅԱԻԵԼՈՒՄ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԻ

Ականջդ իսոսած ատեն գիտցիր որ
պաղ ես առած :

Սչաց տարօրինակ երեւոյթները և
ականջին անսովոր ձայները ջղային
դրութեան անկարգ վիճակի մէջ գըտ-
նուելուն ասլացոյցներ են :

Սարսափելի երազները ստամբուլ
չափէն աւելի բեռնանւորելուն հե-
տեւանքն են :

Երկայն կեանք անցնողաց ամենն
ալ ամուսնացեալ էին :

Գլուխդ զով պահէ բարեխառնու-
նութեամբ , ոտքերպ ջերմ ըլլան աշ-
խատութեամբ , կանուխ ել և կա-
նուխ պառկէ , և եթէ չափէն աւել

պիրնալու հակամտութիւն տեսնես
անձիդ վրայ ։ աչքերդ բաց և բե-
րանդ դոցէ ։ այլ խօսքով քնոյ և կե-
րակլոց մէջ չափաւոր եղիր ։

Ուշ անկողին երթալ անկանոն սո-
վորութիւնք և կերակրոց մէջ ան-
գգուշութիւն առողջութեան հիմանցը
քով վոսեր կը վորեն ։

Ոմանք երբեմն մինչեւ արշալոյս ան-
քուն կանցնեն, մերթ ստամոքսը դա-
տարկ պահեն և մերթ զանի պայ-
թեցնելու չափ լեցնեն ։ մերթ 3-4
ժամ քնանան և մերթ 9-10 ժամ ։
մերթ դատարկ և մերթ պայթելու
չափ խցուած ստամոքսով անկողին
մտնեն ։ Այսպիսի անկանոն և ան-
կարգ կենցաղավարութիւնք մարմնոյ
և հոգւոյ առողջութիւնը շուտով քան-
թեն և խորտակեն ։

Ամենալաւ բժիշկներն են յարմար
կերակուրք, հանգստութիւն մարմնոյ
և անդորրութիւն սրտի ։ Այս կէտե-

րուն մէջ խելացութեամբ վարուողը
տեսակ տեսակ հիւանդութիւններէ
զերծ մնայ :

Ոմանք մեծ շահ համարին երբ ա-
ժան գնով ապառողջ ուտելիքներ
գնեն . խեղճ մարդիկ , չեն խորհիր
որ այս կերպով աւելցուցած դրամին
դուցէ եռապատիկը բժշկին ձեռքը
պիտի յանձնեն :

Նոր աշխարհի ողելից ըմալելին և
հին աշխարհի ծխախոտը գաշնաղրու-
թիւն մ' ընելով մարդկային ազգին
մեծ մասը իրենց շվմաններովն կա-
պեցին : Յիմար է նա որ այս գերու-
թեան մէջէն չ' ջանար դանձն և հո-
գին աղատելքանի որ դէռ հնար է ,
զի գայ օր մը որ այս կապանքներն
խղելու համար գործադրեալ ամե-
նայն ջանք ՚ի զուր պիտի լինի :

Երեւելի բժիշկ մը հառտատէ թէ
թոքախտի ընդունակ եղողներէն շա-

տերը երգելը իրենց սովորական
զւարձութեանց մին ընելով կատա-
րելալէս առողջացան :

Մաղերը , մանաւանդ ձմեռուան
ատեն , չափազանց կարճ կտրելու չէ ,
զի դիւրաւ դլխացաւի և աչացաւի
պատճառ լինի այս : Այս պատճառաւ
նաեւ ցուրտ ատեն երկայն մազերը
կտրելու չէ :

Մազի համար ներկ , բօնադ , հե-
րաբեր գեղեր , մանաւանդ ոդելից
խառնուրդներ բնաւ մի գործածեր ,
ասոնք մազին արմատներն կը չորցը-
նեն որով և մազերը սպիտականան :
Միայն չոր մազերը փոքր ինչ անմնաս
և սլարդ բօնադի կարօտին :

Կանայք մաղերնին այնքան սինտ
հիւսելու և կապելու չեն . զի ասով
մաղերուն արմատները թուլնալով
մազերն ալ թափիլ սկսին :

Կանոյք նաեւ մազերուն բաժանա
ման գիծը յաճախ վոխելու են, զի
միշտ մի և նոյն մազերն ձգուելով հար-
կաւ չուտով կը թափին :

Եղունդներուն տակի աղտը միշտ
մաքրելու է, աղտոտ եղունդը ոչ թէ
անքաղաքավարութեան նշան է այլ
նաեւ աղտը պատճառ լինի եղունդ-
ներուն տճեւանալուն և անկմանը.
զոր ոտաց եղունդներուն վրայ կը
տեսնենք :

Եղունդները պէտք չէ շատ երկնցը-
նել, ասի ոչ թէ միայն ձեռքերուն
ճանկերու նմանութիւն տայ այլ ձե-
ռաց շարժումը կարդելու, մատերն
ճնշէ և ծռէ և մսին մէջ մտնելով ցաւ
և փապար (նասըր) կը պատճառէ :

Եղուգներն շատ կարճ կտրելն և
ծամելն եւս վնասակար է. ոյսպիսի
եղունդներն խմորի դառնան և ոյլ
եւս չեն կարող մատերն պաշտօղա-

նեշ. շոշափումը կարգիլուի և մատե-
րուն ծայրերը ուսին :

Երբ ստաց մատերուն եղունգներն
շառին մարդս ոչ շարժիլ կուզէ ոչ
քալել և այսպիս զանաղան հիւանդու-
թիւնք յզանան, զի ուր չկայ շարժում
անդ յաճախեն հիւանդութիւնք :

Այն որ երկար կեանք, առողջ ստա-
մոքս և լաւ մարսովութիւն վայելել
կուզէ պարտի ատամանց մեծ հոգ և
խնամք տանիլ, կամաց կամաց ու-
տել և շատ ծամել. հին առած մը
կըսէ «ծանր ծանր ուտողը երկար
կապրի» :

Ակռայներով երբեք կարծր նիւթեր
կոտրելու չէ :

Զդուշ լեր որ կերակրոյ մնացորդք
ատամանց մէջ տեղը մնալով բերնիդ
գարշահոտութիւն և ակռաներուդ
փոտութիւն չպատճառեն :

Պաղ և ջերմ նիւթեր շուտ շուտ
միմիանց պէտք չէ որ յաջորդեն :

Ակուաներն արխւնելու չափ խառ-
նելու չէ . կերակրոյ մնացորդք զգու-
շութեամբ հեռացուր անոնց մէջէն .
ամեն կերակուրէ ետեւ կոոր մը չոր
հաց ծամէ և բերանդ լվա :

Թթու նիւթերն ակուաներն կը զնա-
սեն , երբ թթու նիւթ մ' ուտելով
ատամունք անզգայ լինին սովորաբար
«ակուաս առաւ» կըսենք . ուստի երբ
ակուադ առնէ բերանդ ջրով լվա կամ
ածուխի , խեցիի կամ կաւիճի բարակ
փոշիով մաքրէ զատամունս վրան մե-
խակի ոդի կաթեցնելով ասի բերնի
գարշահոտութիւնը նաև անհետացնէ :

Ամեն առաւօտ և կերակրէ ետեւ
ակուաներդ միջակ կարծրութեամբ
վրճինով մը շիէ առանց ատամանց
մսին զնաս տալու :

Ատամանց դեղին աղար պէտք է
ատամաբոյժի մը մաքրել տալ, ծա-
կած ակռան լեցնելու և փտտածը
հեռացնելու է :

Հաքարը ինքնին ատամանց մնա-
սակար չէ, սակայն թերնին ջերմու-
թիւնը ղանի թթուի մը կ'փոխէ որ
ակռաներուն մնաս տայ, ուստի շա-
քարեղբնը յաճախ գործածելու չէ:

Խիստանջներն ողոննել.

Կաղամբի տերեւներն կրակին ըըռ-
նելով թող որ կակզանան, յետոյ վրա-
նին անաղ կարագ քսելով խխունջ
գտնուած տեղերը դիր . խխունջք
այս տերեւներուն վրայ հաւաքին որ
ժողուելով կրնան սպաննուիլ:

Մըսիները ջննել.

Քամինուրի քսակ մը ակնողնոյ մէջ
սլահելով մլուկները հոն չեն մօտե-
նար : Կամ մլուկներուն բնակած տե-

Դերը վրձինով նէֆթ ռուհի քսէ և
ամենն ալ սատկին :

Մաշերը զօրացնել և խառցնել.

Հորթի ուղերն եփած ատեն վրայի-
պարարտութիւնը առ և հետը դըր-
դալ մը ոօմ խառնելով լաւ մը ցնցէ և
առտու երեկոյ մազերդ ատով օծէ :

Հին մեռագուղենի նորել.

Մետաքսեայ հանդերձին արտաքին
երեսը սեւ թէյի ջուրը սրսկէ և ներ-
քին կողմէն է-նի-ըրէ :

Թինուի բիշ հանել.

Եթէ հանդերձին վրայ որ և է թը-
թուէ բիծ մը ըլլայ Սալ-վօլաթիլ կա-
թեցուր բիծին վրայ և հանդերձը իր
սովորական գոյնը ստանայ :

Կարիքան .

Հանդերձի մը վրայ ճդած կարկը-
տանդ պատուացքէն բաւական մեծ
ըլլայ , եթէ ոչ լվացուած ատեն նո-

բէն պատուելով հանդերձը անդործած
ծելի լինի :

Ճանճելը ջնջել.

Առ կէս թէյի դրդալ սե պղպեղի
փոշի, թէյի դրդալ մը սեւ շաքար
և ապուրի դրդալ մ'ալ սեր, և լաւ
մը միմիանց հետ խառնելով պնակի
մը մէջ դիր և սենեակը պահէ :

Ճանճելը սուսնել.

Զօրաւոր թէյ եփէ և մէջը շաքար
խառնելով անօթներով սենեակին մէջ
դիր, ասի ճանճերը հրապուրէ և
սատկեցնէ :

Ու Լ է բիշ հանել.

Ութ տրամ նիշատըր և նոյնչափ
քըրըմթարթար լիալրա մը ջրոյ մէջ
խառնէ և շիշի մը մէջ դնելով լաւ մը
խցէ · բիծը այս ջուրիս մէկ մասին մէջ
լվա և յետոյ հասարակ ջրով մաքրէ :

ՃՇԽՆԵՐԻ ՉՆՎԵԼ.

Երբ թարմ անանուխ չ'գտնուիր
ա՛ռ անանուխի իւղը և մէջը քիչ մը
բամպակ ջարդէ և այս իւղովը լաւ մը
յադեցնելէն ետեւ ճճիներուն դրտ-
նուած տեղերը դիր . առաջի անգամ
եթէ չփախչին զեռունները կրկնելու է :

ԿԱՊՐՈՋ աղակէ կացնել.

Քանի մը գլուխ սխտորը լաթի մը
մէջ դիր և ձնշելով հիւթը հանէ . այս
հիւթով կոտրած ապակիին կտորները
լաւ մ'օծէ և իրարու կաղնելով թող
երկու շաբաթ և յետոյ գործածէ :
Կամ մարած կիբը բարակ լաթի մը մէջ
կապէ և կոտրած կտորները հաւելիթի
ճերմակով օծելէ ետեւ վրանին կիրը
թօթուէ և իրարու կաղնելով թողոր
օր մը մնայ :

ՄՐՋԵ-ՆՆԵՐԸ հետապնել.

Մրջիւն եղած տեղը քամփուր կամ
քաթոան եաղին սպունդի վրայ կա-
թեցնելով պահէ . ծառերէն մրջիւն-

Ներն հեռու պահելու համար անոնց
բունին շուրջը ձիւթէ շրջանակ մը դիր
կամ քաթռան եաղիի մէջ թաթախ-
եալ լաթ մը փաթթէ :

Անուշը նարմ պահել.

Անուշը ամաններու մէջ լեցունե-
լէն ետեւ անօթներուն բերնին մե-
ծութեանը չափ թուղթեր կտրէ և
սրիրթօփ մէջ թրջելով անուշին բե-
րանը դիր և յետոյ գոցէ . այսպէս
պահուած անուշը շէքէրլէնմիշ շըլլար:

Լուերն ջնջել.

Առ օշինդր (բէլին օթու) և 24 ժամ
ջրոյ մէջ եփելէն ետեւ այս ջրով սեն-
եակին ամեն կողմը թրջէ , լուերն
ինշպէս նաև ամեն միջատներն այս
տերեւին հոտէն զզուելով շուտով հե-
ռանան , օշինդրի տերեւներն ան-
կողնոյ մէջ գնելով լուերն անկից ալ
փախչին :

Տիար աշխեր .

Եզին լեարդը (ագ ճիյէր) կրակա-

բանին մէջ այրէ և տկար աչք ունեցողին զլուխը ծուխին վրայ բռնէ ,
5-6 օրուան մէջ տկար աշքը կը բժըշկուի այս միջոցով :

Շահնշան աշխերը ջնջել .

Օքինդը 24 ժամ՝ ջրով եփէ և շուները մէջը լվա :

Կառաղի շահնշան իստինուառաց նամար .

Երկաթ մը կրակի պէս ընելով խածուացքը և անոր եղերքը լաւ մը այրելու է անմիջապէս եթէ ոչ խածուած անձն ալ կատաղի լինի :

Ջեռտերն առիտակացնել .

Գաւաթ մը օ տը քօլօնի և նոյն չափէ լէմօնի հիւթի մէջ աճառի վաշի դիր, ասի խմոր մը շինէ , և շերտ շերտ կտրելով չորցուր . այս նոր աճառով լվացուած ձեռքերն սպիտականան :

Մակըրն աճեցնել .

Հաւասար չափ ձէթ և Ռօդ մարի:

ողի և քանի մի կաթիլ Հնդկաց ընկոյզի իւղ միմիանց խառնելով ամեն գիշեր մաղերը այս խառնուրդովս շիէ. ամէն օր չափու աւելցուր :

Մորնը համիւննել.

Հինգ տրամ ծծումբի փոշին և 10 տրամ կաթը իրար խառնէ և թողոր ժամ մը կենայ, յետոյ երեսէն կաթը ա՛ռ (առանց ծծումբին դպչելու) և մորթը անով շիէ :

Եղանգ սպիտականնել.

32 տրամ աղբիւրի ջուրի մէջ 2 տրամ ջրախտոն ծծմբոյ թթութու և մէկ արամ միւրր ուռհու խառնէ, եղունգները նախ աճառով մաքրելէ ետեւ մատին ծայրերը այս խառնուրդին մէջ խօթէ :

Թիւանառընեալ :

Ընդհանուր դարմաններն են կաթը և ձէթը: Թիւնաւորութեան որ և է նշան տեսնուած միջոցին հնար եղա-

ծին չափ կաթ խմելու է , եթէ կաթին քանակութիւնը փսխելու պատճառ լինի այլ եւս լաւ է . սակայն փսխելէն ետեւ ալ շարունակելու է կաթ խմելը : Փսխելը դիւրացնելու և ստամբուր մաքրելու համար 15 ըստէն անգամ մը կէս դաւաթ ձեթ խմելու է : Կաթ չգտնուած ատեն կրնայ ձեթ , տաք ջուր , և հաւկիթի ճերմակ խմուիլ : Եթէ թոյնը մետաղէ յառաջ եկած լինելուն վտուահութիւն կայ այլ դեղ չգտնուած ատեն առառի ջուր խմելու է :

Կայծակնահար .

Կայծակնահարը զով տեղ մը տար ,
մերկացուր վրան պաղ ջուր լից և
շփէ . քթին ամօնեաք կամ այլ զօրա-
ւոր հոտով նիւթեր բռնէ . կուրծքը
կոխելով նջելտուր և քացախով զրէխ
ըրէ . այս միջոցներն ՚ի դործ դրուած
ատեն չոր հողին մէջ երկու ոտք խո-
րութեամբ փոս մը փորելու է և եթէ
կայծակնահարը վերոյիշեալ միջոցնե-
րով դէռ չէ վերակենդանացած գլու-

խը բարձրացնելով սոյն փոսին մէջ
պառկեցնելու է զանի և վրան 4-2
ոտք հող լեցնելու է . այս պարզ մի-
ջոցը շատերն աղատած է :

Ածուխի կաղ.

Ածուխի կաղէ խեղդամահ եղողը
մաքուր օդին մէջ փոխադրէ , երեսը
պաղ ջրով և քացախով լվա , եթէ
լոկ թմրութիւն կայ մարգուն վրայ .
խոկ երբ մարած է նա յայնժամ մեր-
կացուր և վրան պաղ ջուր թափէ
և տաք բրդեղէններով չփէ մարմինը .
և ձեռքերուն և ոտքերուն տակը վըր-
ցինով չփէ և քացախով գրէիս ըրէ :
Բարիզի մէջ մարածին քանի մը դըր-
գալ ձեթ խմցնելն ետեւ գաւաթ մը
ուօմ ըմպել տան որով փախել և լուծ-
մունք պատճառի և մարածը վերա-
կենդանանայ :

Աբբեցաղ .

Արբեցողաց թմրութիւնը անցնելու
համար պէտք է գաւաթ մը ջրոյ մէջ

խահուէի դրդալմը աղ դնել և խմբը-
նել տալ:

Գլխացաւ և ժնօպի ցաւ.

ԱՅ տրամ վարդի ջրոյ մէջ 2 թէյի
դրդալ քացախ խառնէ և օրը 3-4
անգամ լաթ մը մէջը թաթախելով
ցաւած տեղին վրայ դիր : Ամեն ան-
գամին ուրիշ լաթ մը գործածելու է :

Վէղի ներդէն ցաւ.

Առ 25-30 հատ առա չայի տերեւ և
դիր 96 տրամ տաք ջուրի մէջ . կէս
ժամ մնալին ետեւ այս ջուրը թթու-
լնելու չափ քացախ աւելցուր ամա-
նին մէջ և քիչ մ'ալ մեղը դիր . ասի
օրը մի քանի անգամ կարկարա ըրէ
Անվաս դեղ մ'է ասի :

Խռովութեան .

Առ ոչխարի լեզիէն 3 կաթիլ և ար-
ծաթ դրդալով մը կանդեղին վրայ
տաքցուր և երեկոյին ականջին մէջ
կաթեցուր . առաւօտուն աճառի ջուրը

տաքցնելով ոչ բնիւյն ականջը մաքրէ :
Երեք երեկոյ կրկնէ զայս , եթէ խու-
լութիւնը ցուրտէ յառաջ եկած է այս
դեղս կը բուժէ զանի :

Տէտր և շատուոտ ան+ .

Առ 3 ցորեն սուլֆաթ տը դինք ,
10 կաթիլ ափիսոնի ողի և 16 տրամ
ջուր . խառնէ զերեքը՝ ի միասին և օրը
3-4 անգամ քանի մի կաթիլ աչաց
մէջ կաթեցուր :

Եկլան+ .

Երբեմն շլութիւնը (շաշի) աչաց զօ-
րութեան անհաւասարութենէն յա-
ռաջ գայ , ուստի առողջ աչքը կա-
պելու է որպէս զի տկարը պարտա-
ւորի առարկայից վարժուիլ : Նաեւ
ակնոյի մը (շիլ աշքին կողմի) ապակին
հանելով և անոր տեղը մէջ տեղը փոք-
ոիկ ծակ մ'ունեցող թիթեղ մը անցը-
նելով շատ շիլ աչքեր բժշկուած են :

Քէնէն նոսոկ տրիան .

Կոոր մը պաղլեղ (շապ) կամ ճեր-

մակ արջասսպ (ղաչը քըսկըլըզ) ջուրով
լուծէ և մէջը լաթի մը կամ բամնակի
մը կտոր թաթիսելով գրիչի մը կո-
թռվը քիթը խօթէ զայն, ասի եթէ
չ'դադրեցնէ արեան հոսումը քիթը
պաղ ջուր քաշելու է :

Եղունդ ծաժաղներ .

Երբ տղայք եղունդնին ծամելու
վատ ունակութիւնը ունին անոնց մա-
տերուն ծայրերը անմիաս դառն հե-
ղուկի մը մէջ թաթիսելու է . կամ թէ
մատերուն ծայրերը ձեռնոցի մատե-
րու նման պարկիկներ կապելու է :
Անհոգ պէտք չէ լինիլ այս սովորու-
թեանս բարձմանը համար զի ման-
կանց եղունդները և մատերը վնա-
սուին :

Շնչարժելունիւն .

Առ 16 արամ լաւ մեղք և 8 տրամ
քսաթօռի իւղ և միասին խտոնելով
առտու և երեկոյ այս հեղուկէն թէ յի
մը դրդալ կէր երբ դժուար շունչ
առնես :

Հայ.

Ռէշինայի կտոր մը ջուրի ամանի
մը մէջ ձգէ և անօթը բերանը գո-
ցուած կրակարանի մը վրայ դիր ·
ասկէ օդին մէջ տեսակ մը հոտ ելք
որ հաղ ունեցողին մեծ հանգստու-
թիւն տայ :

Գարշահոյ շունջ.

Առ 6-10 կաթիւ քլօրայտ տը սօտա
և գաւաթ մը ջրոյ մէջ լեցունելով
առաւօտուն խմէ : Եթէ գարշահս-
տութիւնը միտած ակուաներէն է
վերոյիշեալ նիւթէն թէյի գրգալ մը
առնելով երկու գաւաթ ջրոյ հետ
խառնէ և բերանդ լվա :

Մայառը.

Խոզի իւղ 32 տրամ քամիուր 2
տրամ փոշիացեալ լեղի 8 տրամ, և
ափիսոնի ողի 4 տրամ. միմիանց խառ-
նելով սպեղանի մը շինէ և անկողին
դտցած ատենդ դործածէ :

Զերտամն զդաց .

Ծով մտած ատեն երբ ջիղերդ քաշուին այն կողմի անդամները որ նախև առաջ քաշուիլ սկսան ուժով մը ցնցէ :

Հարբուխ .

Հարբուխ ունեցողը եթէ կէս ցորեն Ափիոնի փոշին կամ մօրֆիումը 2 ժամուան միջոցին մէջ քիմիսոտի պէս քիթը քաշելու ըլլաց կը բժշկուի :

Եկերու ցաւ .

Հաւկիթի մը ճերմակը ումի հետ խառնելով ցաւած ծիծերուն քոելու և միանդամայն ստինքները ազատ պահելու է :

Կնորսկ հլուխ .

Եխմչիրի ճիւղերէն 4 ամի առ և 288 տրամ ջրոյ մէջ բերանը գոցուած ամանով մը քառորդ ժամուշափ եփիէ , յետոյ ասի հողէ անօթի մը մէջ լից և վրան գոցելով 10-12 ժամ թող մնայ . յետոյ խառնելով

վրան 12 տրամ օ ու ուշն կամ լը վանդա
աւելցուր : Կնտակ գլուխը այս ջրով
ամեն առառ լաւ մը լվալու է :

Թափած ճաղեր .

Մազերը թափած տեղերը սոխ քսէ
մորթը այս միջոցով վերստին զօրու-
նայ և մազերը բուսնին :

Թեփոռ հլուխ .

93 տրամ ջրոյ մէջ կաղինի մեծու-
թեամբ մարած կիր դիր և թող բո-
լոր դիշերը հոն մնայ , առաւոտուն
վրայի ջուրը զդուշութեամբ թափէ և
վրան 24 տրամ քացախ լեցնելով թե-
փոտ գլուխը այս խառնուրդով լվա-
լու է : Բոլորովին անվեսաս դեղ մ'է
ասի :

Զանաղոն ցաւեկը .

Հաւկիթ մ'առ և լաւ մը զարնե-
լին ետեւ վրան 48 տրամ քացախ ,
8 տրամ բեւէկնի (թիրէմէնթի) ողի
2 տրամ դինիի ողի (սրիրթօ) և 2

տրամ քամիտուր աւելցուր և լաւ մը
զարնելով դիրար խառնելով շիշի մը
մէջ լից և 10 րոպէ շարժելէ ետեւ
խցանով մը շիշին բերանը գոցէ . կէս
ժամէն կրնայ գործածուիլ այս դեղը
Մարմնոյ որ և է ցաւած կողմը այս
դեղէն օրը 3-4 անգամ քսէ . գլխու
ցաւի համար վիզին և ականջներուն
ետին քսելու է . ասի նտեւ ջախջա-
խեալ և ճանած ձեռաց և շրթանց
համար օդտակար է :

Տեղերնուն շարժած յօդուածներ .

Հաւկիթի մը սպիտակին մէջ կա-
զինի մեծութեամբ սպազեղ դիր և
խառնէ մինչեւ որ մածուցիկ լինի .
ասի կտաւի մը վրայ քսելով ցաւած
յօդուածին վրայ դիր և թռղ վրան
մնայ մինչեւ որ չորնայ կամ տաք-
նայ . յայնժամ փոխէ և նոր դեղ դիր .
Անգամբ հորիղոնական դիրքի մէջ
պահելու է :

Խայնուած + .

Մեղուին խայթը պիծակինէն խիստ

է. առաջինը խայթած տեղը իր խայթիչը կը թողու իսկ երկրորդը միայն կը ծակէ : Ուստի մեղուէն խայթուողն նախ խայթիչը դուրս քաշելու է . զի որքան երկար ատեն խայթիչը միսին մէջ մնայ այնքան տարածի թոյնը և 'ի խորս թափանձէ . նաեւ խայթիչը բուլընջն՝ դուրս հանելու է . զի եթէ մաս մը մէջը կոտրի դեղնըն անօգուտ վնին : Խայթիչը դուրս հանելէ ետև վէրքը երկու մատերով սեխմէ . վէրքին վրայ եղջերուի իւղ (կէ յիք եաղը) քսելով շուտով կը բուժի վէրքը . խայթը ումանց մարմնոյն բնաւ չազդէր :

ԿԵՆԴՐԱՆԻՆԵՐԷ ԽԱԺՆՈՒՊՆԵՐ :

Մարդ մը տունը շուն մը բերաւ . տանը կատուն և օտար շունը միշտ կուռէին . ուստի մարդը երկու կենդանիներն ալ: Բ'իելով կուզէր հաշտեցընել: Անզգամ կատուն հաշտարարին մատը խածաւ . խածուած մատը անմիջապէս ուռեցաւ մարդը առնիքա կոչուած հեղուկէն մաս մ' առնելով 12 մաս ջրոյ հետ խառնեց և ուռած

մատը նորա մեջ լվաց : « Յոպէ մը չանցած , կըսէ մարդը , « ոչ ուռեցք մնաց : ոչ տաքութիւն և ոչ ցաւ » :

Այլաժ .

Կաւիճը և ձեթը մեղրի թանգրութիւն ունենալու համեմատութեամբ զիրար խառնէ և վրան քացախ աւելցուր : Ասկից փետուրով մը ատեն ատեն այրածին վրայ քսէ : Գլխու հին վերքերու ալ աղէկ է ասի : Կիրի ջուրը ձեթի հետ խառնելով այրածի լաւ դեղ մը կըլլայ :

Ակուայ հանող Երախայտ .

Նոր ակուայ հանող երախայք բաղում հիւանդութեանց ենթարկուին որով շատերը կամ մեռնին և կամ ուղեղի հիւանդութեանց մատնուին , Աւստի երբ երախան խիստ նեղութիւն կրէ ակուան հանելու մասին ակուային վրայի մորթը զգուշութեամբ ճեղքելու է . ակուան եթէ անմիջապէս երեւան չելլէ այս ճեղքը դարձեալ

գոցուի ուստի 2-3 օրէն նորէն ճեղ-
քելու է : Ակռայ հանելու նշաններն
են երախսային բերնէն շարունակ ջուր
վազելը , մատը միշտ բերանը տա-
նելը և խածնելը :

Ակռայի ցաւ .

2-3 կաթիլ մէխսակի իւղ (քառան-
ֆիլ եաղի) բամպակի կտորի մը վրայ
կաթեցնելով ակռային ծակին մէջ
դիր . ասի ցաւն դադրեցնէ առանց
ակռային և քմաց մնասելու :

Ծակ ակռաներն .

Ծակ ակռաները լեցնելու համար
առ կութթա բէրքա կամ քառչուք
կոչուած խէժէն և տաք ջրոյ մէջ կակ-
ղացնելէ ետեւ ծակած ակռային մէջ
դիր և բերանդ քիչ մը պաղ ջուր առ
որ նիւթը կարծրանայ :

Անբարոյական անձինք ֆիզիգա-
պէս բնաւ առողջ չեն կրնար սեպուիլ

Կոպիտ, կրքուտ և գաղանաբարոյ
անձանց մանկունքը անհնարէ որ կա-
տարելսալէս առողջ ըլլան :

Գինովութեան մէջ սերունդ առ-
նող մանկունք սովորաբար վատառողջ
բժամիտ և ապուշ կըլլան :

Ընդհակառակն երբ ամուսինք զի-
րաբ եռանդով կը սիրեն, ուրախ և
զուարթ և բարոյապէս երջանիկ են
յայնժամ նոցա սերունդն քաջառողջ
և զօրաւոր կըլլան :

Քանի որ մայրը նոր էակի մը կա-
ղապարն իր մէջը կը կրէ նորա ու-
նենալու ձեւն իրմէ է կախեալ :

Ուստի մայրը պարտի զդուշ լինիլ
գողուառմէ, երկիւղէ, բարկութենէ և
մարմնոյ չպահանջած բնական չեղած
գործողութիւններէ, եթէ չուզէր որ
նոր էակը իր բնական ձեւն կորսնցնէ:

Եթե վերոյիշեալ պատճառներէն
զգուշանալու անհոգ ըլլայ տկարու-
թեանց կենթարկէ իր անձը որ իր կրած
նոր էակին վրայ փոխադրուելով նո-
րա անզօր տկար և հիւանդութեանց
յարմար կաղմութիւն մը կուտայ :

Երախան մեր ամենամեծ նկատո-
ղութիւնը պարտի վայելել : Ծառը
ծուռ չըլլար եթէ տակաւին փոքրիկ
տնկիկ մ' եղած ատենը խնամելով
հոգ տարուի որ ուղիղ վեր բարձ-
րանայ :

Նորա կենսապահ գործարաններն
այն է ստամոքսն . թռքերն , սիրտն .
մորթն , ջիղերն , ուղէղն և զգայա-
րանքներն մեծ հոգատարութեամբ
պարտինք խնամել :

Ուստի այս գործարանաց լաւ խը-
նամք տանելու համար պէտք է հո-
գատար և զգուշ լինիլ սննդեան .
բնակութեան հանդերձից մաքրու-

թեան , ընտանեկան կարգադրու-
թեանց և զանոնք խնամելու կերպին:

Ամեն առողջ երախայից համար այս
նկատողութեան կէտերը նոյն են ,
ասով կրնան նաև տկար և վատա-
ռաղջ մանկունք քաջառողջ կենաց ա-
ռաջնորդուիլ:

Երախայից կենաց առաջի երկու
տարիներուն համար պարտինք զդու-
շութեամբ նկատել նոցա սնունդը ,
շնջելիք օդը , մորթին խնամքը և մաք-
րութիւնը , հանդերձները , անկողինը
և դարմանելու կերպը :

Երախային սնունդը մօրը կաթն է .
եթէ մայրը տկարութեան պատճա-
ռան չկրնար անձամբ երախան սնու-
ցանել կաթնտու կին մ'է հարկաւոր .
սակայն նա 20 տարեկանէն վար և
35 էն վեր ըլլալու չէ . անոր ակուա-
ները առողջ և մտքուր ըլլալու են .
շունջը հոտելու չէ , ստինք ոչ խիստ

մեծ ոչ ալ խիստ փոքր լինելու են ,
նորա կաթը կապոյտի մօտ սպիտա-
կագոյն լինելու է որ եթէ ջրոյ մէջ
կաթեցնես սպիտակ ամպերու նման
երեւոյթ մը յառաջ բերէ : Բաց ՚ի
դմանէ կաթնտու կինը մաքուր բա-
րոյականութեան տէր անձ մը պարտի
ըլլալ և բուն իր երախայն ցոյց տա-
լու է և եթէ նա մեռած է մահուան
պատճառը բժշկական վկայականաւ
մը յայտնելու է :

Ապակեղէն ստինք կոչուած շիշ
նաև կրնայ երախայից կենդանեաց
կաթ մատակարարել : Այծի կամ կո-
վու կաթը մօրը կաթին տեղը կրնայ
բռնել , միայն թէ ուստի կոչուած
նիւթը ուտող կենդանեաց կաթը ե-
րախայից կը մնասէ :

Կենդանեաց կաթին մէջ նախ գաղջ
ջուր խառնելու է սակայն ջրոյ քա-
նակութիւնը կամաց կամաց պակ-
սեցնելով մանկանց 2 կամ 3 ժամը

անգամ մը զուտ դադի կաթ տալու
է . նաեւ լաւ է կաթին մէջ քիչ մը
շաքար դնել :

Երախայից ակռաներն քանի որ
դէռ չեն բուսած լոկ հեղուկ սնունդ
տալու է . հաստատուն սնունդը կը
մաշնցնէ երախայն և կը տկարացնէ
դանի :

Եթէ երախայն փսխելու ըլլայ հոր-
թի ոտքը եփէ և ջրոյն վրայէն բո-
լոր պարարտութիւնը հետացնելով
կաթի հետ խառնելով կերցուր :

Երախայն խիստ անօթեցած ատենը
պաքսիմատի վրայ ջրախառն տաք
կաթ լից և լաւ մը ճզմէլէ ետեւ լաթէ
մը անցուր և լոկ հեղուկը տուր որ
խմէ : Կրնայ նաև կաթին և միսի ջրոյ
հետ հաւկիթի դեղինը կամ ճերմակը
խառնելով և կամ կաթով եփած արա-
բուն դրուիլ :

Երախսայից համար պարզ և սնընդ-
դարար նիւթ մը կայ որ այս կերակով
կը չինուի. արարութը կաթով և հաւ-
կիթի ճերմակովն շաղախէ և ջորցը-
նելէդ ետեւ փոշի ըրէ : Այս փոշիէն
փոքրիկ դրդալ մը ջրախսառն կաթով
և շաքարով եփէ և կերցուր :

Երախսայից Յ կամ Դ ամիսէն աւելի
կաթ տալու չէ մայրը . զի այս ժա-
մանակէն աւելի սնուցանելը մօրը զօ-
րութիւնը կսպառէ և երախսային ալ
կը մնասէ կաթը դժուարամարս լի-
նել սկըսելով :

Կաթէն կտրելը կամաց կամաց ըլ-
լալու է . նաեւ երբ մայրը դադրած
է և ստինք տաք սլահելու է . զանոնք
քաղձր նուշի իւղով շփելու է : Եթէ
ստինք թոյլ են և կաթը շարունակէ
հոսիլ ստինք միշտ շփելու է և բրդե-
ղէն լաթով մը ծածկելու է որուն վրայ
սա խառնուրդը քսելու է .

Օքօտէլքօտ Ա մաս ,

Քամրուրի ողի 1 մաս ,

ԶԵՄ 4 մաս ,

Խառնէ 'ի միասին և գործածէ :

Երախայն ծնած օրէն 3 շաբաթ՝
վերջը (Ճմբաց աւելի ուշ) մաքուր օդին
վարժելու է . թէև պաղ օդը մնասա-
կար է սակայն տարուան մը երա-
խայն ասոր ալ վարժեցնելու է :

Երախային ննջարանին օդը մա-
քուր ըլլալու է . հոն լաթ չորցնելու
չէ ոչ ալ կերակուր եփելու է . ննջա-
րանի օդը ոչ խոնաւ , ոչ ցուրդ ոչ
ալ խիստ տաք ըլլալու է :

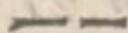
Առաջի տարին մանուկը ամեն օր
լուալու է . ջուրը 27 կամ 29 աստի-
ճան ջերմութիւն ունենալու է . լր-
ուացումը 10 րոպէի մէջ կատարուե-
լու է : Երկրորդ տարին մանուկը
պաղ ջրով լուալու է և լրուացուելէն
շուտ մը ետքը աղէկ մը չորցնելու է
որ պաղ չ'առնէ :

Երախայք նեղ և ջերմացուցիչ հանդերձներ հագնելու չեն : վնասակար են խանձարութք , պէտք է անոնց գլուխը միշտ զով պահել և վեցերորդ շաբաթէն ետեւ բնաւ չըծածկել գլուխը . ներքին հանդերձներն փոխած ատեն նոր հագցնելիքները մանկանց առաջի և ամիսներուն մէջ տաքցնելու է :

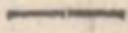
Խնայոլութեամբ շատ քիչերն կ'աղքատանան , շուայլութեամբ ամենը :

Թշնամեացդ բարիք ըրէ որ հետդբարեկամանան , բարեկամացդ բարիք ըրէ որ բարեկամդ մնան :

Ծոյլը մուրացկանին եղբայրն է :

Ընտանեաց մէջ կոխւը կը փախցընէ էրիկը :

Երկար ժամեր անկողինը մնացողը
ծոյլ և բթամիտ կըլլայ :

Զեխութիւնը բժիշկը այցելութեան
կը հրաւիրէ :

Հիւանդութիւնք անհոգութեանց
հասցուցած պտուղներն են :

Օղիի վիշերը գեղերու վիշեր տուն
կը բերեն :

Բժիշկին տալիք դրամը լուսդոյն
է խոհարարին տալ :

Դսպրոցն ասողը յիմար կը մնայ :

Այսօր ճոխ կերակուր պատրաս-
տել կուտանք, վաղը որդերուն կե-
րակուր կըլլանք :

Փոքրիկ դործքեր սերման նման
կամաց կամաց կաճին մեծնան :

Խոր գէտերը վեհ լռութեամբ կը
հոսեն . փոքրիկ վոակներն կարկա-
չող կըլլան :

Բարկացած ատենդ մէկէն մինչեւ
10 համրէ , զայրացած ատենդ մին-
չեւ 100 :

Պէտք չեղած բանը որքան աժան
ալլաց մի գներ :

Այն գործը որ դու կրնաս ընել
այլոց վրայ մի բէռնաւորեր :

Այսօրուան կատարուելիքը վաղ-
ուան մի թողուր :

Բարի սկզբնաւորութիւնը բարի
վախճանիք մը կը հասցնէ :

Ամենայն ինչ փորձէ և բարի հաս-
տատ պահէ :

Եատ անդամ երբ կը կարծենք թէ

իյնալու վրայ ենք արդէն յաջողութիւնը մեր գրանը մօտեցած է և մենք չենք տեսնէր զանի :

Ամեն տեսակ վերքի համար սպեղանի չը դտնուիր :

Դիտողութիւնը ամենալաւ ուսուցիչն է . ամեն դեսլքերէ չանա դասմ' առնել :

Դժբախդութեան դիմանաւչը կը ցողն թշուառ է :

Շատ թշնամիներ ունեցողը աղէկութիւն մը ունենալու է :

Անհանգիստ խիղճ մը ամենամեծ նեղիչն է :

Ով որ փարաներն ըստ սրժանոյն կը գործածէ լիրաներն ինքնիրեննուն կը հաւաքուին :

Փայտի կտորուանք կը վա-
ռեն իսկ հաստ հաստ կոճեր զանի
կը մարեն :

Կրտկի հետ խաղացողն կայրի :

Բազում խոհարարք երբ մէկտեղ
գործեն ապուրը կտրեն և անհամ
կընեն :

Կամայ շոայլութեան յաջորդն է
ակամայ կարօտութիւն :

Քու ներկայութեանդ առջին ու-
րիշը քննադատողը անտարակոյս զքեզ
աւայլոց առջին սիտի դատավարուէ :

Յող քու դերականցութիւններդ
ուրիշներն տեսնեն և սկատմեն , դու
կոյր և համր լեր անոնց նկատմամբ :
Պատմաւթեան ամենամեծ անձինքը
ամենէն խոնարհ էին :

Եթէ չես ուզեր այլոց ծաղուն և
կատակին առարկայ ըլլալ միշտ բնա-
կան ձայնովդ խօսէ , այսինքն ինչ որ
ես ճիշդ այնպէս ալ ցոյց տուր :

« Մեր օրական հացը տուր , աղօթա-
քին պատասխանն է « քու օրական
պարտքերդ կատարէն :

Ունայն խօսքերն մութ տեղը ար-
ձակեալ նետերու կը նմանին . չես գի-
տեր թէ որո՞ւ սրտին պիտի թա-
փանցեն :

Մի հարցնէր թէ այս ինչ ճշմար-
տութիւնը ո՞վ է ըսեր , այլ ականջ
դիր ըսուածին և դործադրէ :

Կրից դէմ մագ առելով մարդս սրտի
անդորրութիւն կստանայ , ոչ թէ ա-
նոնց հետեւելով :

Մարմնոյդ դեղեցկութեանը և չքե-
ղութեանը վրայ մի պարծենար . թե-

թեւ հեւանդութիւն մը զանի կրեայ
ամենատղեղ , ատելի և զգուելի
ընել :

Արտիդ գաղանիքները ամենուն մի
յայտնէր :

Հարուսաներուն շողոքորթութիւն
մի ընէր :

Կանանց սէռին հետ այնքան մտեր-
մակական յարաբերութիւն ունենալը
վնասակար է :

Դատ անդամ անծանօթ մէկը հե-
ռուէն լոյս ըլլալ կը կարծեմք, բայց մօ-
տը եկած ատենը բուն խաւար է նա :

Աւելի դիւրին և ապահովէ հնա-
զանդիւքան իշխել :

ԾԽԱԽՈՏ

Հին ազդաց մէջ տեսակ մը չոր
խոտ ծխելու սովորութիւն կար . ուս-
տի հաւանական է որ ծխախոտի գոր-
ծածութիւնն Ասխայէն համայն աշ-
խարհ տարածուած է : Սակայն շա-
տերն կը պնդեն թէ Ամերիկայէն այս
բոյսը ուրիշ տեղեր դացած է , զի
Մէքսիքայի Թապաքօ դաւառին մէջ
նախ Սպանիացիք զանի գտնելով ա-
նունը Թապաքօ կոչեցին և այսպէս
նոյն անունը բոլոր Եւրոպայի մէջ
ընդունուեցաւ : Սպանիոյ Քօրթէվը
կամ ազգային ժողովը թագաւորին
սոյն բոյսին օրինակը 1519 ին խրկեց .
Այս Ֆրանսեղ Տրէյք 1560 ին Անդ-
դիայ բերաւ . քիչ մը ետեւ Ճօն Նի-
քօթ զանի Գաղղիայ անցուց ուսկից
Սանթա Քրօզ կարդինալը իտալիա
փոխադրեց :

Եւրոպայի մէջ քաղաքական և կրօ-
նական կառավարութիւնք ծխախոտ
գործածողաց դէմ ելան : Պապին նը-
գովքներու և բանադրանաց կոնդակ-

ներն և տէրութեանց օրէնքներն զանի
գործածողին ամենածանր պատիժ-
ներն եւ մինչեւ անդամ մահ կսպառ-
նային : Ճէյս Անդղիոյ թագաւորը
զանի «մեղսալից և ամօթալի ցան-
կութիւն» էլ անուանէ . «արբեցողու-
թեան ճիւղ մը , սպառիչ մարմնական
գօրութեան և ընչից . վնասակար ա-
չաց , ատելի հոտոտելեաց . կործանիչ
ուղեղի , աւերիչ թոքերու» : Արգիլ-
ուեցաւ որ առանց բժիշկէ մը և տէ-
րութենէն արտօնագիր ունենալու 21
տարեկան ըլլալէ յառաջադոյն ոչ ոք
ծխէ : Փողոցները և 'ի ներկայութիւն
հասարակութեան ծխելն արդիլեալ
էր ծանր տուգանքով . պանդոկներու
մէջ եթէ ծխախոտ գործածուէր սյլ
եւս հոն հիւր շէր կրնար յաճախել :
Դպրոցակաց խստ'ւ արդիլեալ էր
ծխախոտ դործածել առանց դպրոցին
նախագահին , ծնողաց և բժիշկի մը
արտօնագրին : Ժողովքո որոշեց եր-
կաթեայ վանդակ մը շինելով կիրակի
օրը ծխողք հոն բանտարկել : Որքան

օրէնքը կարդիէր, ծխախոտի գործածութիւնը այնքան կընդհանուրանար. անանկ որ եկեղեցական պաշտամանց առեն եկեղեցեաց մէջ ալ ծխել սկսան. ուստի գրամական տուգանքով մը այս ալ արդիլուեցաւ: Ընդդէմ եկեղեցական և քաղաքական օրինաց, տուգանաց, բանտարկութեանց, բանադրանաց և տեսակ տեսակ պատիժներու ծխախոտի գործածութիւնը բոլոր աշխարհի շրջագայեց և համայն ազգեր մարդկութեան իր իշխանութեանը հպատակեցուց:

ՔԹԱԼՈՒՏ

Ծխախոտի գործածութիւնը սկըսուելին քիչ մը ետքը քթախոտը գըտնուեցաւ: Գաղղիոյ մէջ Լուի ՓԳ. իթագաւորութեան ատենը (1610-1643) սկսուեցաւ քթախոտի գործածութիւնը: Ուրպան Ռ. պապը, Անդղիոյ Եղիսաբէթ թագուհին և Ռու-

սիոյ կայսրը քթախոտը ծանր պահ
տիժներով արդիլեցին : Սակայն հոս
ալ օրէնքը և պատիժը ապարդիւն
եղան և բազում ազգեր թէ շատ և
թէ քիչ այս իշխանին ալ խոնարհու-
թիւն կընեն թէև նա ծխախոտին նման
բոլոր աշխարհ իրեն չէ կարողացած
հպատակեցնել :

Հեռաղիտակով երկնից կամարն դի-
տած ատեննիս աստղ մը կը տեսնենք
որուն լոյսը մէկ վայրկէնի մէջ 12 մի-
լիոն մղոն ճամբայ առնելով 3 ու կէս
միլիոն տարիէն աշխարհիս կը հասնի :

Գօմէթք կամ դիսաւոր աստղերը
երկու մաս ունին -- գլուխ և պոչ --
Ասոնք ալ արեգական շուրջն կը շըր-
ջին և ումանք ալ շատ ժամանակի կը
կարօտին սոյն շրջանը ընելու . նոցա
թիւն անստոյգ է : Արակօ 7 միլիոն
կը կարծէ , իսկ Քէրլը ծովուն մէջի

ՃՈՒՂԵՐՈՅՆ ՀԱՓԻ : ԱՆՌՈՆՔ ԻՐԵՆԾ ԼՐՋՄԸ
ԱՐԵԳԱԿԵՆ ԿԱՌՈՆԵՆ և ԱՆԵՐԵՎԱԿԱ-
ՅԵԼԻ ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ ԻՐԵՆԾ ՀՐՋԱՆԸ
ԿԸ ԿԱՄԱՐԵՆ : 1811 ին ԵՐԵՎԱԾ ԳԻ-
ՍԱԼՈՐԸ 3,000 ՄԱՐԲԻՆ ԱԼԵԼԻ ԺԱՄԱ-
ՆԱԿԻ ԿԸ ԿԱՐՈՉԵՐ ՀՐՋԱՆԸ ԸՆԵԼՈւ
ՀԱՄԱՐ : ՆՈՐԱ ՄԵՐՃԱԿԵՄՆ (ԲԷՐԻԿԵԼ
ԿԱՄ ԱՍՏղԻ ՄԸ ԱՐԵԳԱԼԻԲՆ ԱՄԵՆՔՆ
ՄՕՄ ԵՂԱԾ ԴԻՐՔԸ) 98 ՄԻԼԻՊՆ 700 ՀԱ-
ՊԱՐ ՄԼՈՆ ԷՐ , և ՀԵՇԱԿԵՄԸ (Ա.ՎԻԿ-
ԼԵՈՆ ԿԱՄ ԱՍՏղԻ ՄԸ ԱՐԵԳԱԿԵՆ Ա-
ՄԵՆՔՆ ՀԵՇՈՒ ԵՂԱԾ ԴԻՐՔԸ) 40 ԵՐԿԻ-
ՄԻՊՆ 121 ՄԻԼԻՊՆ ՄԼՈՆ ԷՐ : 1843 ի գի-
ՍԱԼՈՐԲԻՆ ԱԼՈՅԸ 200 ՄԻԼԻՊՆ ՄԼՈՆ ԵՐ-
ԿԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՐ և ԺԱՄԸ 1 ՄԻԼԻՊՆ
317 ՀԱՊԱՐ ՄԼՈՆ ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ Ա-
ՐԵԳԱԿԻՆ ՀՈՒՐՋԸ ԿԸ ԴԱՌՆԱՐ :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՔ

Տէր իմ, ըսաւ պարոն մը բժիշկին,
խնդրեմ ինձ քնանալու համար դեղ
մը տուէք, ամիս մ'է որ աջերս գո-
յած չեմ:

Բժիշկը Աբիոն տուաւ անքուն պարոնին և խրկեց :

Հետեւեալ առաւօտ մարդը դարձեալ բժիշկին դալով, տօքթօր, ըսաւ, Աբիոնը ինձ օղուտ մը չըրաւ :

Բժիշկը Քլորօֆօրմ տուաւ, սակայն այս ալ 'ի զուր :

Եթէր տուաւ, բայց այս ալ օղուտ չըրաւ և պարոնը ամեն օր դալով բժիշկէն քնարեր դեղ կուղէր :

— Բայց, սիրելիս, ըսաւ բժիշկը յուսահատական ձայնով մը, քնարեր դեղերն ամենն ալ արդէն ձեզի տուի ի՞նչ է պատճառը որ չէք կրնար քընանալ :

— Ա՛, կը ներեք պարոն տօքթօր ըսաւ անքուն մարդը, առւնս լի է մըուկներով :

Բլինիուս իր բնախօսութեանը մէջ չնդկաստանի սահմաններուն մօտ բնակող ազգ մը կը յիշէ որոնք այնքան երկայն և լայն ականջներ ունին որ ինքզինքնին անոնցմով կրնան ծած-

կել : Ուրիշ գրքի մը մէջ ալ կը կար-
դանք թէ Արնչէթօ կղզիին վրայ տե-
սակ մը մարդիկ կը դանուին որոնց
ականջներն այնքան ընդարձակ են որ
եթէ պառկին մէկ ականջը իբր ան-
կողին խել միւսը իբր վերմակ կը գոր-
ծած են :

Գերմանիոյ քաղաքներուն մէջ սո-
վորութիւն է մարդ մը մեռնելուն
պէս եկեղեցւոյ զանդակներն զար-
նել : Անդամ մը կոչկակար մը դա-
տաստանին մէջ իրաւունքը կորսնցը-
նելով ժամկոչին գնաց և խնդրեց որ
զանդակը զարնէ : Ժամկոչն սկսաւ
զանդակներն զարնել : Ժողովուրդը
կը հարցնէր թէ ո՞վ է մեռեր .

— Դատաստանարանէն արդարու-
թիւնը մեռեր է . — պատասխանեց
կոչկակարը :

Կրակագոյն քիթով Հնդիկ մը օր մը
կը քնանար , իր խափշիկ ծառան ալ
քովը կսպասէր : Ճանձ մը քնացող

մարդուն երեսին վրայ բառական առ
տեն թռչտելով անոր քիթին վրայ
կանգնեցաւ և շուտով նորէն թռչիլ
սկսաւ : Օ՛խ , ըսաւ խարշիկը , ասի
տեսնելով , ո՞րքան լաւ եղաւ որ ուս-
քերդ այրեցան :

Մարդ մը սովորութիւն էր ըրած-
ձիով ժուռ դալ և իշու կաթ խմել :
Հիւանդ մը օր մը ասոր հտրցուց թէ
ո՞ւսկից կառնէ իր դեղերը որ այն-
քան առողջ է : Բարեկամ , ըսաւ մար-
դը , իմ բժիշկս ձի մ'է և դեղագործս
էշ մը :

Հայր մը իր տղան կը համոզէր որ
կանուխ ելլէ անկողինէն , և կը պատ-
մէր թէ մարդուն մէկը առաւօտուն
կանուխ դործի գացած ատենը փո-
ղոցը քսակ մը ոսկի է գտեր : — Հա-
ւատա՛ , հայր իմ , ըսաւ տղան , եթէ
քսակը կորսնցնողը քիչ մ'աւելի պառ-
կած ըլլար ոսկիները չի պիտի կոր-
սընթներ — :

Զայքսիս և Փարասիուս, Երկու
նկարիչք, միմիանց հետ կը մրցէին :
Առաջինը խաղողի ողկոյզներ նկարեց
որոնք այնքան բնական երեւոյթ մը
ունէին որ թռչուններն գալով կը
կտցէին: Երկրորդը վարագոյր մը նկա-
րեց և հրաւիրեց Զայքսիսը որ գայ
և զանի տեսնէ: Զայքսիս նկարեալ
վարագոյրը բնական կարծելով խընդ-
րեց որ վեր առնէ . սակայն տեսնե-
լով որ խաբուեցաւ ըստ . Փարա-
սիուս, դու յաղթեցիր, զի ես թռո-
չուններն խարեցի իսկ դու վարագետ
նկարիչ մը խարեցիր :

Գոլ մը տունէ մը երեք վերարկու
յափշտակեց . ճամբան դէմը մարդ
մը ելաւ որ թեւին վրայ վերարկու
մ'ունէր : — Ուսկից առիր այդ վե-
րարկուները, հարցուց ասի աւագա-
կին : — Սա տանը պարոնները տուին
ինձ որ մաքրեմ: — Բարի, ըստ մար-
դը, ա՛ռ իմ վերարկուս ալ և մաքրէ,
սակայն երեկոյին ժամը 10 ին անշուշտ

բերելու ես : — Այդ մասին բոլորովին անհոգ եղիք , ըստ գողք , և վերարկուն առնելով ալ մէջ մ' ալ չերեւցաւ :

—

Քալիկուլա : Հռովմայ կայսրերէն մին , աստեղագուշակի մը վրայ բարեկանալով ըստ թշուառական . ըսէ նայիմ , ի՞նչ տեսակ մահով պիտի մեռնիս : — Զերմով , պատասխանեց աստեղագուշակը : — Ստախօս . անպիտան , պօռաց կայսրը , ահա սուտ կըսես . դառն պիտի ըլլայ քու մահդ , և հրամայեց որ գլխատեն զանի :

— Վեհափառ տէր , ըստ աստեղագուշակը կայսրին , երբ դահիճը զինքը գլխատելու կը պատրաստուէր , վեհափառ տէր : Հրամայեցէք որ բազկերակս զննեն և պիտի տեսնէք որ Զերմս բռնեց : Այս խօսքերն աստեղագուշակին կեանքն ազատեցին :

—

Իոլանտացի մը առաջի անդամ իստալիա մտած առենը կըսէր . ի՞նչ

ղարմանալի ժողովուրդ մ'է այս . Հոս
տղայք անգամ իտալերէն կը խօսին
և իմ լեզուս ոչ ոք հասկնայ :

Տիկին մը Բրուսիոյ Սեծն Ֆրէտէ-
րիք թաղաւորին ներկայանալով ը-
սաւ . Տէր արքայ , էրիկս հետս շատ
գէշ կը վարուի :

— Ատի իմ խառնուելու բանս չի
ըսաւ արքան :

— Բայց ամուսինս քեզի համար ալ
շատ գէշ կը խօսի , ըսաւ կինը :

— Ատի ալ քու խառնուելու բանդ
չէ , սպատառխանեց թաղաւորը : —

Այլոց գործին մի խառնուիր զի
քեզի վերաբերող գործոց կարդադըր-
մանը համար հազիւթէ կենացդ հա-
մար որոշեալ ժամերը կը բաւեն :

ՀԱՆԵԼՈՒԿԻ

(Հանելուկին ըստով հինգ քրանդաց
ժեր + մը կընդուածի , երբ պիմ առ հեղի-
նակն օրացաց յէ մը կնկեան ճշադան
Մերժան):

1.

Աքանչելի քաղաքներ ,
Կանաչ են նոցա տներ ,
Եւ խրձիթք և պալատներ .
Հոն կան խիստ լայն ճամբաներ ,
Եւ նեղ անցուկ փողոցներ ,
Զորս զարդարեն ծաղիկներ ,
Այս քաղաքաց բնտկիշներ ,
Ունին գոհունակ սրտեր ,
Զի հոն լսուին միշտ երգեր :

2.

Արեսուն և մէկ օտարներ ,
Համբը և մունձ պարոններ ,
Մին միւսին աննման —
Օր մը մըսան Հայաստան :

Նոցա միտքն չէր հասկցուեր ,
Արդ հասան եօթն թարգմաններ ,
Որոնք հազիւ թէ եկան ,
Համբերն խօսիլ սկսան ,
Եւ նոցա քաղցրը ձայներ ,
Էսեն ցարդ Հայկազուններ :

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԵՒ

ԹՂ.ԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Դ, ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Կ. Պօլիս Առլիթան - Համամ թիւ 14

ԹՂ.ԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Սոյն թղթավաճառատան մէջ կը
գտնուին ամէն տեսակ ընտիր թուղ-
թեր թէ պրի թէ տոլադրութեան ,

թէ նամակի, և թէ սիկառի, և ա-
սոնց ամենուն թէ սպիտակ և թէ գու-
նաւոր ամէն տեսակներէն :

Կը գտնուին նաև պատրաստ շի-
նուած հաշուակալութեան տոմար-
ներ ու տետրակներ թէ հատով և թէ
քաշով վաճառելի, և փափաքողին ալ
ուզուած ձեւովն ու տեսակովը կը
շինուին, թէ պարզ և թէ ընտիր
ամենաժան գներով : Նաև դպրոցա-
կան և գծագրութեան տետրակներ,
և տպագրութեան մելան :

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

Կը շինուին աժան գնով կը բոպայէն
եկած ամէն տեսակ սիկառի թուղ-
թերուն ճիշդ նմանները, և եթէ ուզ-
ուի շինել տուղն իր անուան համար
ալ կրնայ շինել տալ յատկապէս, ուզ-
ուած մեծութեամբ և տեսակով . շատ
առնողին մասնաւոր գնէն զէղջ կը լլուի

ՏՊԱՐԱՆ

Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղիերէն

և Յունարէն լեզուներով և մաքուր
տպագրութեամբ թէ զիրք թէ հաշ-
ուեցուցակ և թէ ամեն տեսակ տետ-
րակներ կը տպուին գոհացուցիչ գնով։

Կը տպուին նաև գեղեցիկ և զար-
դագիր տառերով և դունաւոր տպա-
գրութեամբ այցաքարտ (քառթ տը
վիզիթ) նամակադլուխ եւս։

ՓՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱԼՎԱ- ՆՈԿՐԱՖԻ

Թէ փայտի և թէ պղինձի վրայ փո-
րագրութիւն կը լլայ ուզուած պատ-
կերի կամ որ և իցէ բանի։ Նաեւս
պղնձի մաքուր կալվանական տախ-
տակներ կը շինուին ամեն տեսակ
պատկերներու։

ԿԱՂՄԱՏՈՒՆ

Որ և է տեսակ գիրք և տետրակ
մաքուր և աժան գնով կը կաղմուի,
թէ կաշեկազմ թէ թղթակազմ և թէ
լաթակազմ և թէ հասարակ։

ՊԱՀԱՐԱՆՔ .

Ամէն տեսակ ձեւաւոր ստուարաթղթէ տուփեր կը շինուին պարզթէ ընտիր և թէ ոսկեզօծ :

Փափաքողը կրնայ իր մասնաւոր անուանը ալ շինել տալ :

Նաև կը շինուին ամեն տեսակ նամակի պահարաններ :

Ասկից զատ կրնան շինուիլ դպրոցական սլայուսակներ (չանթա) թէ դժագ բութեան և թէ ուրիշ պիտոյից իր ամէն կերպերովը :

ՍՏՈՒԱՐԱԹՈՒՂԹ. (մուգավա)

Խնդրուած մեծութեամբ և տեսարկով ստուարաթուղթ կը շինուի գոհացուցիչ գնով՝ որ յատկապէս զլանէ (սիլինտր) անցած ըլլալով դրէթէ Եւրոպայէն եկածներուն կը հաւասարի, քանզի զուտ թուղթէ շինուած ըլլալուն համար աւելի դիմացկուն է, և եթէ ուղուի կրնայ ուղուած մեծութեամբ ալ կտրուիլ :

Վերոյիշեալ գործարանը՝ իւր ա-
մէն ճիւղերուն մէջ փափաքելով որ
ազնիւ հասարակութիւնը ո'չ թէ գոր-
ծարանի մը բռնած սկզբանցը ծա-
ռայ ըլլայ, այլ գործարանը հասա-
րակութեանը նպատակին ծառայէ .
կը ծանուցանէ թէ՝ վերոյիշեալ վա-
ճառքներուն ու շինուածքներուն որ
տեսակէն որ ուզուի թէ մեծութեամբ
և թէ մաքրութեամբ, թէ ընտրու-
թեամբ և թէ քանակութեամբ նոյնը
մատակարարելու պատրաստ է, և
փափաքողը կրնայ դիմել, Կ. Պօլիս
Սուլթան Համբամ թիւ 14 վաճառա-
տունը . և եթէ գաւառներէն ուզուի
ուղղակի յարաբերութիւն ունենալ
պէտք է հասցէն ուղղել առ

Գ. Զարթարեան

K. Zartarian

کیغورق ظارطاریان

ՅՈԹՅԿՐԱՖ

Գ. ՄՕՂԵԱՆ

Կ. Պօլիս Մահմուտ - բաշա Շաստղքմբ
Փողոց թիւ 1. Քիւրքմի խանի դէմը.

Ֆօթօկրաֆ Գ. Մօղեանը որ վերոյիշեալ ֆօթօկրաֆհանէն փոխադրած է իր գործարանը. կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ պատրաստէ ամէն օր առաւօտէ մինչեւ երեկոյ իրեն դիմող յաճախորդները ընդունիլ որոնք ըստ ամենայնի գոհ ընելու ամէն պատրաստութիւնք ըրած է:

Նա և արժան գներով տուներու մէջ պատկեր քաշելու վիզիթա տալն ալ կը ծանուցանէ Գ. Մօղեան :

Ֆօթօկրաֆի արհեստը քիչ ժամանակի մէջ կատարելապէս սովորիլ բարաքողք կընան Գ. Մօղեանի դիմել :

ՀՐԱՄԱԳԻՒԹ

Հրատարակելի Խմբագրութեամբ
Ա. ԱՄԵՐԻԿԱՆԵԱՆԻ ԵՒ
Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ

Այս լրագրով սլիտի հրատարակ-
ուին Փաղաքական, Ուսումնական,
Մտաւորական, Բնական, Բարոյա-
կան, Ազգային, Բանասիրական,
Պատմական, Փաղաքավարական, Ըն-
տանեկան, Բժշկական, Երկրագոր-
ծական, Մեքենական և ուրիշ ար-
ուեստական այլ և այլ կարեւոր և
օդտակար նիւթեր :

Լրագրոյս տարեկան բաժանոր-
դագինն կտնիսիկ է մէկ Օսմանեան
ոսկի 150 թերթի համար :

Գաւառաց համար պէտք է բու-
տայի ծախքն ալ վճարել :

Ստորագրութեան տեղն է խառ-
ջիւղ Բարմաք-քարու Ամիրխոսնեանց
վարժարանը :

ԱՄԻՐԻԱՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ԽԱՍ-ԳԻՒՂ

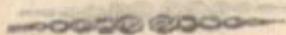
Առյն վարժարանիս մէջ, ուր արդէն 40 ցերեկօթիկ աշակերտք և և աշակերտուհիք կը դաստիարակուին, գիշերօթիկ աղջկանց համար ալ ամեն պատրաստութիւնք եղած են: Աղջիկնին հոն խրեն փափաքողք պէտք է դիմեն առ անօրէնն վարժարանին Ա. · Ամիրխանեանց :

Խասզիւղ Բարմաք-քարու :

ԲԺԻՇԿ

ՏՕՔԹՈՐ Կ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Բժիշկ Վիրաբոյժ և Մանկարաճ. Յիշեալ ճարտար Տօքթօրը Գում-քարու Պատրիարքարանի փողոցը դեղավաճառին կից տունը կը բնակի և Զորեքշարթի օրերը ժամը ծէն մինչեւ 10 աղքատաց ձրի կը նայի :

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒԵՆ
Ա. և Տ. Ա.ՍՈՏՈՒՐԵԱՆՑ

Բերա . Գուլէ-քարու . Հենտէկ փողոց
Սոյն վաճառատանս մէջ կըդ տնուին
Եւրոպայի և Ամերիկայի տեսակ տե-
սակ ապրանքներ և զանազան լեզ-
տաւ գրեանք , մանաւանդ տօքթօր
Ա. Ասատուրեանի Հայ-Անդղ . Քերա-
կանութիւնը :

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
ՏՕՔԹՕՐ Ա. ԻՍՉԱՏՈՒՐԵԱՆ
ԵՒ

ՏՕՔԹՕՐ Կ. ԱՏԵՓԱՆԵԱՆ
Կ. Պոլիս Պահմէ քարու թիւ 5.

ԱԱՀԱԹ-ՃԸ, ՔՈՒՅՈՒՄՃՈՒ
ԳԱԼԷՄՔԵԱՐ ՎԵ ՍԱՎԱԹ-ՃԸ

ՄԿՐՏԻՉ ԳԱԼԻՖԱԵԱՆ
Սուլթան - Համամ Ն ° 24 :

ԲԵԼԻԵՐԱԳԻՐ

Պատուի ընդունութեանը .

Ես, Աէնէքէրիմ, հզօր թագաւոր, Ասորոց երկրին թաղաւորը, Լաքիս քաղաքին առջեղատաստանական գահին վրայրագմած, անոր (քաղաքին) բնակիչները սպաննելու արտօնութիւնը կուտամ:

(Բաղդատէ այս թարգմանութիւն

նը Արքաղան Մատեանին Դ. Թագաւորաց Ժ. Գլխուն 13 և 14 համարներուն հետ):

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԱՐՁԱՆԱԳՐԱԼԻԹԻՒՆ

ԾՆՆԴՈՑ

ԱՐՉԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԿՐՅՈՒԹԵԱՆՑ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՀՈՒՑ

Հայաստանցի և Պօլսեցի,
Քաղաքացի և զիւղացի ,
Երիտասարդք , արք և կոմայդ
Օրիորդք և փոքրիկ տղայք ,
Հարուստ աղքատ և դործ առու
Դալրոցական , արհեստաւոր ,
— Օրացոյցիս մէն մի է էն ,
Շատ օդուտներ կը վայ թէ :

Գին 2 ԴՐՆ.

2020

